

CELJE
22. MARCA 1957
L. VII ST. 11
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

VEČNA SLAVA IN HVALA

velikemu borcu in sinu delovnega ljudstva Moši Pijadu

Njegova zadnja pot...

Sel je na pot kot državnik svojega ljudstva. Spremljale so ga naše želje, da bi potoval srečno in zaupanje, da opravi svojo nalogo tako uspešno kot jih je vedno znal je on. Sledili smo poteku razgovorov jugoslovanske parlamentarne delegacije, ki jo je vodil v mestu ob Temzi in ga pričakovali spet domov, tako kot pričakujemo vsakega našega voditelja, katerega prisotnost težko pogrešamo doma.

Svojo nalogo je opravil in hitel domov. Vajen sveta in tujine je vendar najbolj ljubil domovino. Kot revolucionar je pripadal svetu, njegovemu delavskemu razredu, kot človek, čiča Janko, je bil priklenjen na rodni kraj, na svoje prijatelje in družino.

Pričakovali so ga njegovi najbližji, pričakoval ga je njegov Beograd, pričakovali vsi Jugoslavlani... V domovini se je prebujala pomlad...

Takrat pa je prišla črna vest, ki nam je ustavila dah in občutek za dojemanje resnice. Vso našo domovino je zavila žalost, ko so radijske postaje uradno potrdile žalostno novico, da je predsednik ljudske skupščine Moša Pijada resnično umrl.

Pariz, kjer se je na povratku domov za kratek čas ustavil (želal si je tudi ogledati mesto in kraje, kjer je v mladih letih prebival), je postal kraj njegove smrti. Od tu se je začela njegova zadnja pot...

Večposlanštvo v Parizu se je spremenilo v hišo žalosti. Poklonili so se mu uslužbenec večposlanštva pa tudi ves delavski Pariz.

Njegove posmrtno ostanke so z letalom v nedeljo prepeljali v Beograd. Letalo je plulo nad gorami in ravninami, nad mesti in črnih zastavah, ki jih je omrtvčila bolečina.

Rojstno mesto je pričakovalo njegov povratek s trpkobolečino. Na letališču je bil zbran ves Beograd na čelu z najvišjimi predstavniki, njegovimi soborci in dolgoletnimi sodržavci.

Krsto s posmrtnimi ostanke predsednika Moše Pijada so položili na mrtvaški oter v avli Ljudske skupščine. Od nedelje do torka so se zvrstili mimo nje desetisočji. Ljudska skupščina je bila dobesedno prekrita z vencji, katerih število je raslo v tisoče. Delegacije iz vse Jugoslavije so se prišle pokloniti velikemu sinu. Na desetisočje, brzojavk sožalja je sprejemala beogradska pošta iz domovine in tujine za njegovo soprogo Lepo Pijade, za Ljudsko skupščino, Centralni komite ZKJ itd. Zvezni izvršni svet je imel žalno sejo. Beograd je sklenil postaviti spomenik velikemu pokojniku, Zveza novinarjev

bo svoj dom imenovala po njegovem imenu.

V globoki žalosti je Jugoslavija pričakala ponedeljek — dan njegovega pogreba. Vso noč je rekla ljudi, ki so se prišli pokloniti pokojniku, tekla mimo njegove krste, ob kateri so se kot častna straža zvrstili najvidnejši predstavniki oblasti, političnih organizacij in društev.

Ob dveh popoldne, v torek, se je od palače Ljudske skupščine začel pomikati sprevod na Kalemegdan h grobnici narodnih herojev, kjer so se od pokojnika poslovili njegovi najbližji sodelavci — revolucionarji. Najprej se je poslovila podpredsednica zvezne ljudske skupščine tov. Lidija Sentjurčeva, za njo pa predsednik Republike maršal Tito, ki je v svojem poslovnem govoru opisal vse ogromne zasluge, ki jih je pokojni Moša Pijade imel za razvoj delavskega gibanja v Jugoslaviji, spomnil se je nešteti trenutkov njunega skupnega dela, trpljenja in ustvarjanja, oživel je spomin nanj kot borca za svobodo med osvobodilno borbo in končno vse njegove velike zasluge ter neizmerno požrtvovalnost pri graditvi nove Jugoslavije in končno velikanske zasluge za mir v svetu in enakopravno sodelovanje med ljudstvi sveta. Njegove poslovnice besede ob grobu so se prepletale s spo-

mini na človeka, ki je vse svoje življenje zastavljal v službo svojemu ljudstvu in v tej službi končno tudi omahnil.

Zadnja pot velikega sina socialistične domovine Moše Pijada je bila pri kraju. Ob njegovem grobu so bili zbrani vsi, ki jih je poznal, tisoči in tisoči tistih, ki so poznali njega. Pa ne samo tisti, ki so bili prisotni žalni svečanosti na Kalemegdanu, vsi Jugoslavlani so se v teh trenutkih ustavili, kjerkoli so že bili in se poklonili pokojniku, katerega posmrtno ostanke so spustili v grobnico herojev na od sonca obzrajenem Kalemegdanu. Po vsej domovini so zatulile sirene. Povsod so bili ljudje zbrani na žalnih komemoracijah, od povsod so po žicah prihajale v Beograd žalne brzojavke, v katerih so delovni ljudje objubljali svojemu voditelju in učitelju, da bodo ostali zvesti njegovim idealom, da ga bodo posnemali v požrtvovalnosti, neumornosti in predanosti do socializma, krepitve delavskega gibanja.

Nad grobom na Kalemegdanu se je zgrnila gora cvetja, ki ga je prihajajoča pomlad prebujala na gredah od Bitolja do Triglava. Cvetje bo ovenelo, kot oveni vsak cvet, toda naša hvaložnost do velikega pokojnika, naš spomin nanj in naša bolečina nad te izgubo — nikoli.

Žalne svečanosti v celjskem okraju

V Celju in v vsem celjskem okraju je bridka novica o smrti velikega državnika in revolucionarja tov. Moše Pijade prebivalce močno prizadela. Po vseh hišah v Celju so v soboto zjutraj žalostno zaplapolale črne zastave ter državne zastave na pol droga, naznanjajoč splošno žalost, ki je zavlada med ljudmi.

Povsod so se vrstile žalne seje in komemoracije. V vseh delovnih kolektivih, ustanovah ter množičnih organizacijah. Žalne seje so bile na okrajnem ljudskem odboru, v vseh občinskih ljudskih odborih in društvih ter občinskih odborih SZDL. Povsod so se z bolom v srcu poslavljali od velikega sina, ki je tako iznenada, sredi važnega državnikega dela omahnil v smrt.

Celjani so se na žalni komemoraciji od nepozabnega pokojnika poslovili v ponedeljek dopoldne. Dvorana Narodnega doma je bila nabito polna in marsikomu se je v očeh zalesketala solza. Od pokojnika se je poslovilo z daljšim

ganljivim govorom predsednik celjske občine tov. Andrej Svetek. Mnogi kolektivni, ustanove in množične organizacije so poslali Zvezni ljudski skupščini tudi žalne brzojavke.

V ponedeljek ob 2 popoldne so sirene v Celju naznanile začetek pogrebnih svečanosti. Mnogi bi radi sami spremlili velikega pokojnika na njegovi zadnji poti. Vendar je to bilo nemogoče. Zato so obsedeli pri svojih radijskih sprejemnikih ter se v duhu pridružili deset tisočim v žalni povorki. Njihov bol se je strnil v veliko bočično vseljenske žalosti ob zavesti, da velikega borca za delavske pravice spremljajo zadnjič in da ga nikdar več ne bo med nami.

Prebivalci celjskega okraja so se poslovili od velikega sina naših narodov tudi preko svojih zastopnikov, ki so se udeležili pogrebnih svečanosti v Beogradu. V delegaciji so bili predsednik Okrajnega odbora SZDL v Celju tov. Franc Simončič, sekretar OO SZDL v Celju tov. Jakob Žen, predsednik občinskega odbora SZDL v Celju tov. Cvetko Peško, predsednik občinskega odbora SZDL v Voljniku tov. Stane Sotler, podpredsednik OLO Celje tov. Miran Cvenk, ljudski poslanec tov. Helena Borovšak, organizacijo ZB je zastopal narodni heroj tov. Ivan Kovačič-Efenko, okrajni sindikalni svet tov. Ivan Zmaher, vejenjske rudarje pa tov. Tekave.

Velikega revolucionarja, tov. Moše Pijada ni več med nami, vendar njegov duh bo živel v nas z delom in v naših pokolenjih, saj je vse njegovo življenje bilo prežeto v korist napredka.

NAMESTO VENCA NA GROB — POMOČ OTROKOM PADLIH BORCEV NOV

Ustanove, podjetja in množične organizacije naj namesto venca na grob pokojnemu predsedniku Zvezne ljudske skupščine tovarišu Moši Pijadu vlagajo denar za pomoč otrokom padlih borcev NOV na Okrajni odbor ZB NOV v Celju, tek. rač. 62-KB-1-Z-178.

Sporočilo (K ZK) in Zveznega odbora SZDL

Dne 15. marca ob 18. uri popoldne je v Parizu preminil tovariš Moša Pijada, član izvršnega komiteja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in član Predsedstva Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

S smrtjo tovariša Moše Pijade izgubljajo Zveza komunistov Jugoslavije in Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije, delavski razred, vsi narodi socialistične Jugoslavije iz svojih vrst doslednega revolucionarja, neustrašenega tribuna, prvoborca za stvar delavskega razreda, draga tovariša in voditelja, ki je imel najbolj pozitivne lastnosti borca — komunista.

Z njegovo smrtjo so naši narodi izgubili enega največjih sinov svoje socialistične domovine, človeka, ki je skoraj štiri desetletja stal v prvih vrstah delavskega razreda v boju za zmago socialistične misli in socialističnih družbenih odnosov v naši domovini.

Ime tovariša Moše Pijade je nerazdruženo zvezano s prvimi leti ustvar-

janja Komunistične partije Jugoslavije, z njeno idejno rastjo in krepitvijo. Skozi zapore predvojnne Jugoslavije, skozi oženj osvobodilne vojne in revolucije, skozi naporno delo v povojni graditvi je izogreval v borbi pri delu, ko je posvečal svojo neizmerno energijo svobodnemu socialističnemu človeku in svobodni socialistični domovini.

Njegova neustrašenost pred razrednim sovražnikom, vztrajnost pri izpolnjevanju vseh nalog, ki jih je Partija postavljala svojim članom in vsem zvestim borcem za socializem, iniciativnost in inventivnost pri vodilnih dolžnostih bodo vedno služile kot svetel primer sedanjim in bodočim generacijam graditeljev socializma.

Slava tovarišu Moši Pijadu!

Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije,

Zvezni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije

Jugoslovanski narodi so izgubili enega najboljših predanih sinov

Po vsej naši domovini je v petek zvečer odjeknila vest, da je na poti iz Anglije v domovino v Parizu nenadoma preminil, zadet od srčne kapi, eden najboljših in najbolj predanih naših borcev za socializem predsednik Zvezne ljudske skupščine Jugoslavije tovariš Moša Pijada.

Pokojni Moša Pijada se je rodil 4. januarja 1890. leta v Beogradu. V svoji mladosti je študiral slikarstvo v Beogradu, Münchenu in Parizu. Ze l. 1910 se je začel ukvarjati z novinarstvom. V začetku leta 1919 je v Beogradu začel izdajati napredni dnevnik »Slobodna reč«. S tem se je začelo njegovo dolgoletno in življenjsko delo v Komunistični partiji.

Leta 1921 se je morala Partija podati v ilegalo. Pri tem je vztrajno izpolnjevala ilegalne, pa tudi legalne oblike dela. Tako je bila leta 1923 osnovana Delavska partija Jugoslavije, v kateri je bil Moša Pijada najaktivnejši organizator in je tudi urejeval najprej časopis »Radnik« in kasneje »Okovani

radnik«. Nezavisna Delavska partija pa je bila kmalu prepovedana in takrat je različne oblike za ilegalno delo in izdajala Komunistična partija ustvarjati jati ilegalno literaturo. V tej dobi so bili potrebni Partiji ljudje, ki so kot neustrašni revolucionarji delali za čvrstost ilegalne partijske organizacije. Eden takih, najpožrtvovalnejših v Partiji je bil takrat Moša Pijada. V tej dobi je Moša Pijada organiziral v Beogradu ilegalno tiskarno Centralnega komiteja v kateri so tiskali različno propagandno gradivo in časopis »Komunist«.

Februarja 1925. leta so to tiskarno odprli. Tovariša Pijada so aretirali in je bil obsojen na 12 let zapor. Večidel teh dnajstih let je Moša Pijada prebil v kaznišnici v Sremski Mitrovici, kjer je s skupino komunistov bil v stalni akciji za kar je bil obsojen leta 1934 še na dve leti zapor.

Leta 1939 je Moša Pijada po štirinastih letih zapor in trpljenja v Sremski

(Nadaljevanje na 3. strani)

Zvezna ljudska skupščina

V roke tov. podpredsednika Lidiji Sentjurc

BEOGRAD.

slh na odov in izrekano Zvezni ljudski skupščini ob teži izgubi njenega predsednika naše globoko sožalje.

Slava spominu Moši Pijadu!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
CELJE
MNOŽIČNE ORGANIZACIJE
CELJA
CELJSKA OBČINA

Ko se, globoko pretreseni, po svetlo-
m od tov. Moše Pijada, nesobličnega
borca za našo svobodo in neodvisnost,
ponovno prevzemamo na sebe obvez-
nost — neizmerno bomo vse svoje
bitve naše revolucije, katerih sovorcev
je bil tudi on.
Moša Pijada je umrl — toda njegovo
delo bo ostalo.
Pridružujemo se splošni žalosti naroda.

Organizacija ZB v Konjicah rešuje svoje naloge

Nedeljski letni občni zbor organizacije ZB v Slov. Konjicah je pokazal, da je ta organizacija lani zadovoljivo opravljala svoje naloge. V njenih vrstah je sedaj 662 članov. Ta številka je vsakokor precejšnja, saj so v konjski občini kar množično sodelovali v NOB. Posebno to velja za ves predel Pohorja od Zreča do Vitanja, področje Konjske gore in okolica Spitaliča ter Stranic. Temu vprašanju bodo letos posvetili več skrbi.

Vse organizacije ZB v občini so si mnogo prizadevale za postavitev spomenikov padlim borcem in urejanju skupnih grobišč. Tako imamo v občini kar 15 spomenikov in 10 spominskih plošč, razen tega pa 35 dobro urejenih partizanskih grobišč.

Zelo lepe uspehe je imela komisija za borce ter komisija za otroke padlim borcem.

Nekateri preveč - drugi premalo

Pogled po svetu

Ena od zadnjih globokomnih izpovedi, ki jih je dal Moša Pijade je veljala zunanji politiki naše države. Govoril je v angleščini pred predstavniki svetovnega tiska in sam državni minister v Foreign Office, Alan Noble, mu je k govoru posebej čestital. »Samo politika aktivne miroljubne koeksistence je po definiciji nasprotna blokovski konceptaciji«, je dejal pokojni revolucionar. »Zato blok, ki sprejme politiko aktivne koeksistence, enaša v svetu tudi zadnji teden dovolj in jasno je, da je s temi besedami Moša Pijade obsodil paralično blokovsko politiko katerekoli strani, vzhodne ali zapadne. Povedal je multa paucis, mnogo v kratkem, os magna sonaturum, zares besednik užužljenih rešic.

Odgovor ZDA na Šepilovljevo »doktrino« o Srednjem vzhodu je pomirljiv, rekli bi, da po vsem tem ZDA ne bodo naredile nobenega koraka, ki ne bi bil v duhu Ustanovne listine OZN, še vojaško pomoč bodo dale samo tistim državam, ki bodo zanjo zaprosile. V praksi je seveda marsikaj drugače. Oficielna ameriška politika je pritrjevala nemškemu zunanemu ministru v Brentanu, ki je razpredal nekako takole: Neutralna Nemčija je nemogoča, ker bi nujno kapitulirala pred Vzhodom, to pa bi sprožilo tretjo svetovno vojno, naj bi že prinesla človeštvo karkoli. O razorožitvi torej ne more biti govora, o novi Zenevi še manj, Nemčija naj ostane takšna, kakršna je, če že ne more s silo pritegniti Vzhodne Nemčije za dobro Zapada. — Eisenhowerjeva doktrina je odeta v dekor lepih besedi, ni pa nobenega dvoma, da te zakrivajo pohlepni obraz »big businessa«, velike mešetarije za zemeljski predel, ki skriva v sebi tretjino vsega petroleja na svetu. — Na konferenci v Canberri, kjer so se zbrali vojaški poveljniki in zunanji ministri SEATO pakta, so tudi govorili o miru, pri tem pa posvetili največ časa vojaški pomoči, razširitvi pakta, sam Dulles pa je z nezmanjšano silo napadel SZ, ki da hujska države na Bližnjem vzhodu in s tem vzmira prostor SEATO pakta, ta pa da je miroljubni krilatec, ki mu je sedini namen, da prepreči agresijo in razdiralno dejavnost, z drugo besedo pa je zoper miroljubno koeksistenco držav z različnimi družbenimi sistemi in ideologijami.

Nixon, podpredsednik ZDA, ki bo dobil zaradi Eisenhowerjeve bolehnosti nova velika pooblastila, izraža v Gani navdušenje nad neodvisnostjo Afričanov, nekaj dni nato pa iz Etiopije iztika vojaška oporišča ob Rdečem morju, verjetno iz gole ljubezni do miru na svetu. — V Libiji brez pomisleka pristanejo na ameriško blagovest, medtem ko posebni odposlanec ameriškega predsednika Richards pričinja arabske države v Levantu, da je doktrina v treh mesecih obstoja dobila tolikšne popravke, da ne bo več motila arabske neodvisnosti. Pogojno so se skoro vse arabske države izrekle, da bodo doktrino preštudirale.

Značilna pa je še cela vrsta novic: Gaza, ki je l. 1949 po sporazumu o premirju pripadla Egiptu, je tista točka, s katere bi Izrael in njegovi advokati radi dvignili svet v novo, še hujsko napetost. Egipt nima nič proti mednarodnim četam v Gazi, medtem ko je Golda Meir, zunanji minister Izraela, izjavila, da boj Izraela še ni končan. Izrael, da je resno zaskrbljen in da terja ameriško jamstvo, da umik Izraela ni bil zastoj, Volk bi torej rad požrl vsaj miš, če že ni mogel raztrgati ovce, s čimer pa nočemo Egipta primerjati z ovcami. Le to pričakovanje hvalečnosti zaradi umika je ozadje sudske krize na novo pojasnilo.

Zaradi te krize Anglija ne popušča na Cipru, medtem ko se istočasno pogajajo s Singapurom o neodvisnosti in spojitvi z Malajo. Za mizo sta sedla neki neznanji Lim Ju Hok in minister za kolonije Lennox Boyd, medtem ko Crivas-Digenis, vodja Eoka, in general Harding, specialist za »pomirjevanje«, še vedno kričata meč. Harding se veseli vojaških zmag, čeprav so le umažan lov na ciprsko patriote. Za Anglijo je to sramota, za Grke pa predvsem vprašanje prestiža, posebno ker so zraven te zadene tudi Turki. Obe strani sta zdaj izpovedali voljo do pogajanj.

Francoski in angleški ministrski predsednik nista dolgo govorila. Med obema državama ni bistvenih nasprotij glede Suez in glede oborožitve. Obe bi pristali na to, da bi Egipt pobiral vse pristojbine na Suez, polovico pa bi jih oddajal Mednarodni banki na blokiran račun. Nista pa edini glede ureditve evropskega tržišča, kajti Anglija je za »svobodno cono«, medtem ko se Francija ogreva za »skupno tržišče«. Angleži se Evropi ne mislijo odveč, vendar bi radi še gospodarili brez posebnih gospodarskih ozirov na Evropo. To pa bo težko, kajti nemška industrija nezadržno napreduje. V l. 1956 je proizvedla največ avtomobilov v Evropi, toliko kot Francija in Italija skupaj, in je na drugem mestu na svetu takoj za ZDA. Ko je SZ dala svoje

INVESTICIJSKI KREDITI OKRAJNEGA SKLADA OMEJENI. — MALOMARNOST NEKATERIH PODJETJ ZA VLAČUJE SESTAV PRIORITETNE LISTE. — CINKARNA BI POTREBOVALA MILIJARDO ZA NABAVO NAPRAV ZA ŽVEPLO. — UTEMELJITEV: »BREZ ELABORATA«! — ZA IN PROTI ŽAGAM VENECIANKAM. — SUROVINSKA OSNOVA NAŠEGA LEŠA JE SKROMNA. — STROŠKI SO RASLI ZARADI NAVZKRIŽNIH PREVOZOV LEŠA. — NA LAVI BO USTANOVljENO TRGOVSKO SKLADIŠČE ZA PRODAJO ŽAGANEGA LEŠA NA DROBNO. — ŽAGE VENECIANKE BODO SE LETOS ŽAGALE LEŠ ZA NEPOSREDNO POTROŠNJO.

Pred nedavnim je bila seja Sveta za industrijo, obrt in blagovni promet, na kateri so razpravljali o vlogah gospodarskih organizacij za (investicijske kredite iz okrajnega sklada ter o problemu žag veneciank.

Člani sveta so ugotovili, da je za letošnji okrajni investicijski sklad namenjeno 277 milijonov dinarjev. Prošnje za kredite je poslalo 25 podjetij (v skupni vrednosti ene milijarde dinarjev, brez Cinkarne), nekaj pa je tudi takih (Metka v Celju in šentjurski LIP), ki imajo velike potrebe, za investicije pa še sploh niso prosili. Med podjetji je tudi mnogo takih, ki še niso oddali elaboratov, čeprav bi bilo za sestavo prioritete liste nujno. Med temi je tudi Cinkarna, ki bi potrebovala za nakup novih naprav za pridobivanje žvepla in novih pražilnih peč milijardo dinarjev, svet pa je prosila za letošnje leto za 55 milijonov dinarjev.

Svet je ugotovil, da so vloge posameznih podjetij nepopolne, ker se iz njihovih podatkov ne da formulirati dokončnih sklepov. Ker je pri sestavi prioritete liste 1956, leta prišlo zaradi naglice do nepravilnosti sestave plana, ki ga nato niso upoštevali in sprejeli, so člani sveta sklenili, da bodo razposlali vsem podjetjem okvirni formular s potrebnimi vprašanji o utemeljenosti investicij za leto 1957. Po prejemu teh podatkov bo svet sestavil prioriteto listo.

Železarna Store je zaprosila svet za gospodarsko za investicijski kredit 100 milijonov dinarjev. Ker so sredstva okrajnega investicijskega sklada minimalna, so sklenili, da naj dobi ta sredstva Železarna na račun delnega deblokiranja amortizacije. To vprašanje je za obstoj obrata valjarno življenjske važnosti, zato je izdal svet Železarni priporočilo.

KAKO DELITI HLODOVINO?

Po razpravi o okvirni prioritetni listi za investicijske kredite je inž. Knez govoril o problemu žag veneciank, ki lahko žagajo les le za neposredno uporabo gozdnih posestnikov. Pred dvema letoma je posebna komisija popisala vse venecianke, ki obratujejo odslej v krajih, kjer so res potrebne.

Pri izboru žag je odločala lokacija, tehnična usposobljenost žage, socialno stanje lastnikov itd.

Zadnje čase je vedno več prošelj, da bi na veneciankah žagali les tudi za reprodukcijo. To bi rade predvsem kmetijske zadruge (za mizarke in kolarske delavnice, za zaboje itd.), gradbena podjetja, privatni obrtniki, katerim je žagan les, kupljen pri LIP, predrag. Tako bi radi razžagali 3000 m³ hlobovine za blagovno proizvodnjo in reprodukcijo.

Svet je menil, da bi bila s takšno privolitvijo prikrajšana lesna industri-

opombe na OEEC, češ da je tudi ona za široko gospodarsko sodelovanje, je omenila, da bo OEEC prav kmalu kapitulirala pred močjo nemških monopolov. Zato je Zukov prostodušno izjavil, da bodo ruske čete v Vzhodni Nemčiji ostale zaradi varnosti socialističnega tabora, sicer »začasno«, ali vendarle z natanko določenimi pravilami.

Skupščina Francoske unije ni ratificirala sporazuma z Indijo o izročitvi kolonij Pondichery, Karaikal, Mahe in Janam, ki so bile Indiji izročene l. 1956 po pogodbi, dejansko pa že l. 1954. Indija je to imenovala neprijeten preobrat in rebanjo za indijsko stališče pri sudske krizi. Trma Francoske unije in starčevska kratkovidnost pa se ne kaže samo v tej otročiji gesti, marveč tudi v nespornosti z Marokom, ki terja ureditev svojih južnih meja, na katerih bi Francija rada gospodarila s svojimi četami, ki jih ima v južnem Maroku in v Mauretaniji. V Tunisu morajo hočeš nočeš popuščati Habibu Burgibi, ki napreduje v smeri proti popolni neodvisnosti Tunisa z »operacijo artičoke«, z realno politiko stanovitnih opredeljenih akcij, ki vse izvenevajo v klic: »Allez chez-vous! Francozi, pojdite domov!»

Na Javi je Sukarno oklical obsedno stanje in poklical nacionaliste ter mohamedance zaradi sestave nove vlade. V Italiji pa je podal ostavko De Nicola, predsednik ustanovnega sodišča, ker Vatikan brani fašistične zakone o javni varnosti in pravicah policije in se s tem utika v notranje zadeve italijanske države. V deželo pa je priletel tudi Nixon in Segni si od tega obiska marsikaj obeta, posebno glede priskledovanja v Afriki, kjer je Italija v zadnjih 60 letih doživela prav tako velike poraze, kakor so bili veliki njeni apetiti. So v Italiji sile, ki bi rade ne samo v muziki, marveč tudi v politiki usekale »imperialistične« spomina. T. O.

ja, ki bo po družbenem planu letos razžagala 116.000 m³ hlobovine; v okraju pa jo še primanjkuje 30.000 m³. Prav zaradi tega primanjkuje lesna industrija tudi ni polno izkoriščena (kot v Višnji vasi in Gomilskem, pa tudi drugod), ponekod pa je bila preobremenjena (v Szentjuru pri Celju).

Obrtna podjetja in delavnice so v nekaterih krajih ogrožene, ker jim LIP ne da potrebnih asortimentov, poleg tega pa tudi prevoz neprimerno zvišujejo ceno žaganemu lesu. Ker ima posestnik pravico, da razžaga na veneciankah les za lastno uporabo, je bilo zadnje čase vedno več primerov, da so prosili za prodajo žaganega lesa, ki jim je ostal.

Zaradi tega so vsa LIP sklenila pogodbe z gozdarskimi zvezami, razen gozdnega gospodarstva v Celju. Nekatera podjetja se pritožujejo, da dobe manj hlobovine kot druga. V preteklem letu so dali namreč LIP 60 odstotkov vsega lesa za izvoz in reprodukcijo, letos pa je izvoz lesa znižan, izvoz finalnih izdelkov pa je povečan.

V razpravi so člani sveta ugotovili, da je surovinska osnova lesa dokaj skromna in da so materialni stroški resni predvsem zaradi navzkržnih prevozov. Tako so z Vranskega in Zalca vozili les na konjsko žago, iz Mestinja v Szentjuru in od tam v Celje. Predstavnik obrtne zbornice je menil, naj bi organizirali skladišče rezanega lesa v večjih krajih celjskega okraja (kot Celju, nekje v Savinjski dolini, v Slov. Konjicah, Laško pa bi se priključilo

Celju), grajal pa je precejšnje razlike v cenah lesa.

Svet za industrijo je sklenil, da se organizira sestanek potrošnikov in proizvajalcev hlobovine zaradi pravilne oskrbe okrajnih lesno industrijskih obratov s hlobovino za žago. Nadalje so sklenili, da se na žagi Lava ustanovi trgovsko skladišče za prodajo žaganega lesa na drobno. To skladišče naj bi se alimentiralo iz proizvodnje žaganega lesa LIP Savinje, Szentjura, Soštana, Slov. Konjic, Nazarij in Mozirja. Če bi ta LIP ne bila pripravljena oskrbovati skladišča na Lavi s potrebnimi količinami žaganega lesa po predpisanih cenah, bi se naj izkoristile kapacitete žage Lava, Polzela in Semptera.

Člani sveta so sklenili, da naj žage venecianke še vnaprej žagajo les samo za neposredno potrošnjo gozdnih posestnikov.

Priprave za nadomestne volitve v Celju

Poročali smo že, da so na zborih volivcev povsod predlagali za kandidata v Ljudsko skupščino LRS tov. Mitjo Ribičiča. Volitve bodo v nedeljo, 31. III.

Da bi volitve čim bolj uspele, se množične organizacije na področju I. volilne enote v Celju temeljito pripravljajo. V sredo zvečer so imele vse tri osnovne organizacije v I. četrti sestanek, na katerem so se pogovorili o pripravah za volitve. Sklenili so, da bodo z agitacijo v I. četrti skušali doseči največjo udeležbo ter da bodo volitve čimprej zaključili. Teža sestanka so se udeležili tudi zastopniki organizacije SZDL v I. četrti. Le-ti menijo, da bodo člani organizacije SZDL izvršili svojo državljansko dolžnost sto odstotno in v dopoldanskih urah ter da bodo volišča lepo okrasili.

Tudi tehnične priprave že zaključujejo. Okrajna volilna komisija je že izdala odločbe za volilne odbore in namestnike v vseh 24 voliščih. V petek zvečer pa je bilo v Narodnem domu veliko predvolilno zborovanje. Številnim volivcem je govoril kandidat tov. Mitja Ribičič.

Se en teden nas loči od volitev. V tem času naj bi množične organizacije na področju I. volilne enote izvršile med volivci agitacijo, da na dan volitev ne bo državljan, ki ne bi izpolnil svoje državljanske dolžnosti. Ne samo to. Množične organizacije si bodo morale prizadevati, da bodo volitve tudi čimprej zaključene, saj bomo s tem pokazali svojo visoko državljansko zavest.

Tovariš Tito o tovarišu Moši

Tovariš Josip Broz-Tito je leta 1935 po prestani robiji napisal daljše poročilo o razmerah na robiji z naslovom »Iz življenja komunistov na robiji v Jugoslaviji«. Iz tega poročila povzemamo odlomke, ki prikazujejo lik pokojnega Moše Pijade, ki je tudi

v ječi ostal neomajen borec in revolucionar.

»Posredujem le kratek odlomek mojega srečanja in doživljanja z Mošo Pijadom in še nekaterimi tovariši v lepoglavski kaznilnici. Vsaj približno želim opisati nekatere tovariše, posebno tovariša Mošo Pijada, ki že deset let bledi po jugoslovanskih kaznilnicah. Tovariš Pijade je bil skupno z nekaterimi tovariši že dvakrat premeščen iz Lepoglava v Mitrovico in obratno iz Mitrovice v Lepoglavo. To čisto premeščanje iz kaznilnice v kaznilnico delajo zaradi tega, ker režim misli, da so ti ljudje nevarni za mir in red v kaznilnicah, če so dalj časa na istem mestu. Ta premeščanja pa so v zvezi z različni maltretiranj s strani žandarjev, kakor tudi uprave zavodov. Zaradi teh premeščanj in mučenj je izgubil svoje mlado življenje tovariš Vladko Snajder.

Samo primer, kako so maltretirali tovariše pri premeščanju iz zavoda v zavod. Tovariš Pijade mi je pripovedoval takoj, ko je prvič prišel v Lepoglavo: »Ko so nas v Mitrovici pripeljali na dvorišče, so nam žandarji začeli groziti, da nas bodo pobili kot zajce, če se mrdomno na poti. Na to jih je hujskal upravnik zavoda, znani sadist in krvnik komunistov v Mitrovici Pušič. Žandarji so nas vso pot psovali in nam pretli. Jaz in moji trije tovariši smo imeli vtis, da se pripravljajo, da nas pobijejo in potem

ljiv gib. Tako smo vso to pot prehodili v razpoloženju obsojencev na smrt, pričakujoč vsak trenutek, da bo zagrmel strel ali pa da bomo dobili nož v hrbet«. To delajo po nalogu hlapca krvavega režima, da na ta način pripravijo borcem delavskega razreda predsmrtne trenutke. Tovariš Pijade je prišel v Lepoglavo s tovariši Čakijem, Gruborom in Čipčičem. Do tedaj smo bili v Lepoglavi samo trije komunisti, ki smo bili obsojeni pred vojno fašistično diktaturo, državno sodišče pa je pošiljalo vse v Mitrovico. Prihod Moše Pijada nas je zelo razveselil, posebno mene. Uspel sem mu preskrbeti delo v kaznilniški električni centrali, kjer sem delal tudi sam kot električar. Tu sva bila skupaj vse dotle, ko so me kazensko premeštili v mariborsko kaznilnico. Tolekrat sem imel priložnost spoznati značaj in življenje tega našega tovariša, ki je bil 1925. leta obsojen na 20 let ječe, in to samo zaradi kapric režima, ki je v tem času nameraval s to kaznijo prestrašiti Stjepana Radiča, ko je potoval po Evropi in odšel nato celo v Rusijo. Tovarišu Pijadi je bila kazen pozneje znižana na 12 let, preteklo leto pa je bil obsojen poleg drugih tudi on še na dve leti zaradi prepovedanja revolucionarnih pesmi, tako da mora sedaj vzdržati v ječi 14 let. Tovariš Pijade je star okoli 48 let, izgleda mnogo starejši zaradi trpljenja v ječi. Tovariš Pijade je obisko-

val slikarsko akademijo v Münchnu še pred vojno. Pozneje je kot umetnik delal v Parizu, kjer pa je bil večkrat lačen kot sit. Med svetovno vojno je bil v Makedoniji, kjer je bil nameščen na neki gimnaziji kot učitelj risanja, nekaj časa pa je celo nadomestil upravitelja gimnazije. Čim pa se je vojna končala, je zapustil državno službo, kakor tudi slikarstvo in se posvetil novinarstvu kot komunist. Na prvem jugoslovanskem novinarskem kongresu v Sarajevu 1920. leta so ga izvolili za prvega sekretarja tega združenja, ki se je ustanovilo na tem kongresu za vso SHS. Njegovo ostro pero je često ranilo nasprotnike delavskega razreda v SHS. Urejeval in neutrudno je sodeloval v raznih komunističnih listih in časopisih. Po prepovedi partije in revolucionarnega tiska je še naprej delal, dokler ni bil končno aretiran 1925. leta in obsojen zaradi tiskanja partijskega ilegalnega časopisa na 20 let ječe. Ko je prišel v ječo, ni klonil in ni držal križem rok. Vedel je, kaj je potrebno delavskemu razredu v Jugoslaviji, vedel je, da je treba prevajati marksistično literaturo. Jugoslovanski delavski razred je rabil marksistično izobrazbo, to največje orožje v borbi proti buržoaziji. Tovariš Pijade se je lotil dela in s pomočjo še nekaterih tovarišev prevedel na naš jezik obsežno Marksovo delo »Kapital«, prevedel pa je tudi »Reviščino filozofije« in še nekaj drugih stvari. S tem svojim delom je napravil ogromno uslugo proletariatu naše države. Doslej je dostojno opravil svojo komunistično dolžnost.

Tovariš Pijade se je v ječi bavil tudi s slikarstvom. Ker je bila kaznilnica ograjena z visokim zidom, samo stvar urediti tako, da je lahko slikal na steni centrale, v kateri je delal. Ta stroha je bila namreč ravna. Naslikal je nekaj prekrasnih pokrajinskih slik. Ko je izbrpal razgled s strehe, je začel slikati oblake, v čemer je zares pravi umetnik. To so njegove najlepše slike. Pri delu v centrali je s posebno ljubeznijo pazil na stroje, ki so bili v pogonu. Pogosto je izražal željo, da bi bil delavec — kovinar. Sicer pa je še vedno isti stari borec. Vse krivice s strani uprave ga razburjajo, pri tem ne pazi niti na disciplinske kazni, ki ga čakajo. Nekdo je kaznilniški učitelj, sicer režimski špijon, ki je v kaznilnici tudi cenzuriral pisma, maltretiral nekega našega mladega tovariša, ker ta v pismu ni napisal nekaj po učiteljevi želji. Pijade je šel intervenirat k učitelju, pri tem pa je prišlo do prepira, v katerem je ta »šolmašter« imenoval komuniste bandite. Oba sta bila na raportu, na katerem je upravitelj kaznilnice videl, da učitelj nima prav, hotel pa je kaznovati samo tistega mladega človeka. Pijade pa je zahteval kazen tudi zase. Razumljivo, bilo mu je ustrezno in tudi sam je prišel v samico.

ZA PLUGOM...

Pravice stanovalcev

ČLAN ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA MOMA MARKOVIĆ O DRUŽBENIH ODNOSIH NA STANOVANJSKEM PODROČJU

Institucijo stanovalčevega prava smo uvedli ne da bi razvijali iluzije, da ima vsakdo pravico dobiti stanovanje, temveč, da bi zagotovili zaščito stanovalcev-državljanov v stanovanjskih odnosih. O tem je več stališč. Nekateri smatrajo, da pomeni stanovalčevo pravo — pravico stanovalcev, da dobijo stanovanje. Po tem stališču bi bila skupnost dolžna garantirati vsakemu državljanu stanovanje.

Drugi zopet menijo, da je stanovalčevo pravo treba ukiniti v kakršni koli obliki. Ti smatrajo, da bi bilo treba odpraviti intervencijo sodišča ter da je treba vsak stanovanjski spor odstopiti stanovanjskemu organu ljudskega odbora, ki bi naj po svobodni oceni razpolagal s stanovanji in jih razdeljeval. To stališče bi pomenilo vračanje na administrativni sistem razdeljevanja stanovanj in likvidacijo vsake zaščite stanovalcev. To bi omogočilo, da bi razni organi po svojem preudarku preseljevali in razdeljevali stanovanja.

Stanovalčevo pravo ne pomeni, zlasti v današnjih pogojih, garancijo, da mora družba preskrbeti vsakemu državljanu stanovanje, temveč predstavlja le garancijo sigurnosti v stanovanju. Stanovalčevo pravo — to so določene pravice, katere se stanovalcu lahko vzamejo le izjemoma, kar bo točno z zakonom določeno v zakonu, ne pa da ga kdor koli vrže iz stanovanja. Človek je v svojem stanovanju namreč zaščiten, in sicer napram organom upravljanja in napram tistim, ki s stanovanji razpolagajo.

Stanovalčevo pravo bo z zakonom zaščiten vose dotlej, dokler bo koristnik stanovanja izpolnjeval svoje obveznosti napram družbi in investitorju. Te obveznosti so, da je stanovanje vedno v redu, da stanovalec lojalno sodeluje s hišnim svetom ter da izpolnjuje druge obveznosti iz pogodbe z organom ali pravno osebo, ki razpolaga s stanovanjem. Iz tega je razvidno, da stanovalčevo pravo pomeni hkrati tudi dolž-

nosti stanovalcev, ki bodo s predpisi točno določene.

Pravo stanovalcev se ne uveljavlja le zaradi individualne zaščite pravic državljanov, temveč tudi zaradi drugih splošnih družbenih interesov. Le če ima koristnik zagotovljene trajne pravice za upravljanje stanovanja, bo tudi zainteresiran za njegovo vzdrževanje in za redno in kulturno uporabo stanovanj.

Predpisi tega prava predvidevajo tudi ureditev odnosov podnajemnikov, saj je to eno od nerešenih perečih vprašanj. Vsaka enostranska in absolutna zaščita stanovalca ali podnajemnika je lahko škodljiva. Doslej je čutili tendenco, ki nudi zaščito le podnajemnikom na primer, da ga lastnik ne sme izseliti iz stanovanja, da ljudski odbor lastniku sam določi podnajemnika, da določi nizke tarife za podnajemnike itd. Vse to pa ne vpliva stimulativno za sprejem podnajemnikov. Pretiravanje v ukrepih za zaščito podnajemnikov bi pomenilo, da nihče več ne bi hotel vzeti podnajemnika in nastalo bi mnogo težje stanje.

Osnovno zaščito podnajemnika je treba vsekakor zagotoviti. V določenih mejah mu je treba dati pravice, vendar takšne, ki bodo še vedno nudile tudi lastniku stanovanja določeno materialno in moralno stimulacijo. Nujno bo treba zajamčiti princip, da stanovalci sami odločajo o sprejemu podnajemnika. Naj oni sami izbirajo podnajemnike ter naj vzamejo tistega, s katerim bodo lahko živeli.

Postavlja se tudi vprašanje, kako izkoristiti neizkoriščen višek stanovanjskega prostora, saj je danes splošno pomanjkanje stanovanj. Ali bomo to rešili samo z administrativnimi ukrepi ali na nek drug način? Če bi ukrepali samo administrativno, bi likvidirali princip pravice do stanovanja. Čeprav se nekateri ukrepi za razdeljevanje stanovanj ne dajo odpraviti, bi bilo treba misliti tudi na nekatere ekonomske mere. Obstaja na primer predlog, da se najemnina ne odreja le po površini in kvaliteti, temveč tudi po površini, ki odpade na človeka. To pomeni, da bi naj vsakdo, ki ima več kot predvideva minimalen stanovanjski prostor, plačal ta višek večkratno. Kdor ima višek stanovanjskega prostora, naj bi se preselil v manjše stanovanje. V praksi se to rešuje tako, da se v stanovanje, ki ni »dovolj izkoriščeno«, vseli sstanovalec. Tako rešitev pa povzroča težave v stanovanjskih odnosih, kajti vselitev dveh ali več družin v eno stanovanje rodi vrsto negativnih posledic.

Vsi problemi družbenih odnosov v stanovanjskih zadevah se bodo uredili s predpisi tako, da se bo administrativni aparat čimmanj mešal v družbene odnose. Kajti administrativni ukrepi nujno vodijo do nenormalnih pojavov v družbenih odnosih ter imajo za posledico distribucijo stanovanj. Hkrati pa bi se na ta način ustvarjal administrativni aparat, ki bi se pečal z vsakodnevnimi vprašanji, stanovalčeve pravice pa bi ostale v tem primeru le prazna fraza.

Številka 32428: amater

(Drobni zapiski o celjskih študentih-milicnikih)

Vedno, kadar sem zagledal moža v uniformi milicnika, sem podzavestno pospešil korak. Upal sem, da bom naletel na kakšnega celjskega študenta-milicnika. Toda vedno sem se razveselil prezgoda.

Potem sva se srečala čisto slučajno. Najprej sploh nisem mogel verjeti, da se mi je sreča celo blagovolila nasmehiniti. Mislim sem, da je fata morgana. Pa je bil moj znanec v modri uniformi in s širokim svilenim trakom. Kdo bi si mislil, da je tisti trak tako važen. Pa je! Po njem razlikujemo milicnika profesionalca od amaterja.

Sonce se je pripeljalo skozi oblake kot naročeno. Tega sem bil zelo vesel. Potem mi je začel študent agronomije Ivan Stefančič pripovedovati: »Z dvema jurjema na mesec se v Ljubljani res ne da živeti. To je bil tudi vzrok, da sem sedaj »honorarni« prometni milicnik. Sicer pa nas šoferji prav tako upošteva kot »ta prave«. Sprva smo delali po dve uri na dan. Vendar je to pomenilo večjo izgubo časa. Saj več: eno uro porabim, da se oblečem in javim, potem dve uri službe in pot do doma — eno uro...«

»In kako ste rešili to zadevo?« sem vprašal, ko sva stala ob robu pločnika za trebušastim kioskom.

TAKO, MAJHEN OPOMINČEK, VESTE

»Sedaj delamo po šest ur skupaj. Včasih, če kdo nima časa, se da zaslužiti tudi kaj več. Sicer pa ni naš edini namen zaslužek. Skrbimo za red in varnost na naših cestah. Poleg tega še izpiti v šoli, pogoji...«, je rekel in presunljivo zažvižgal na piščalko, ko je neka ženska tiščala kar prek vsega križišča. Opozoril jo je, kako mora hoditi prek ceste. Tako, majhen opominček, veste. Pa je kar zaleglo. Medtem sem vprašal: »Je prišlo med tvojo službo že do prometne nesreče?«

»Ja«, je živahno odvrnil, »bilo je neka malega. Ustavil sem motorista, ki je vozil brez luči. Zbal se je kazni in hotel na cesti obrniti. Toda ker ni videl avtomobila, ki je pripeljal za njim, je moral hipoma zavreti. Bila je poledica, motorist je zdrčel v avto. Moja naloga je bila, da pokličem 02. Nič drugega.«

SMRT: 600 VOLTOV

Poslovila sva se. Uradno je pomahnil v pozdrav, to pa je bilo tudi vse. Potem sem spet nadaljeval s križarjenjem po mestnih ulicah. Bilo je že po polnočju, ko sem »odkril« na Prešernovi cesti Artička, študenta fakultete. Vneto se je sprehajal od križišča pri vladni palači pa do prvega drevesa ob trotarju. Že od daleč se je prijazno smehljajal.

Povedal mi je marsikaj novega. O sebi namreč. Pravil je, bilo je še pozimi, kako je za las ušel smrti. Tisti dan je bilo 15 stopinj pod ničlo, ko je stal na ostrem ovinku na Aškerčevi cesti. Ko pripelje trolejbus, se nenadoma utrga vsa električna napeljava. »Takrat sem se vrgel v sneg. Če bi se zapletel v tistih 600 voltov, bi mi res zelo slaba predla. Takrat sem imel res srečo«, je pripovedoval.

»Si že kdaj v službi klical 02?«
»Ne, imel sem lažje primere«, je rekel. »Ni dolgo tega, ko je nek kole-

sar povozil žensko. Seveda so me takoj poklicali. Ko sem jo vprašal, kdo jo je povozil, ni vedela. Zvila si je glaznje. Prosil sem, naj gre kdo od ljudi — Ljubljancem pri takih stvareh kar mrgoli — poklicaj 04, rešilno postajo. Res, pravi nek kolezar, da bo šel. Mi čakamo, avtomobila od nekoder. Sel sem sam telefonirat. Povedali so, da jih ni še nihče klical. Tistega kolezarja nisem več videl. Prepričan pa sem, da jo je prav on povozil...« Ni povedal misli do kraja.

Z ŽENSKAMI JE KRIZ

»Vidiš, tamle gredo otroci prek ceste, pa moram zaustaviti promet,« je rekel in šel. Koso bili solarčki varno na drugi strani, se je vrnil: »Največje težave so z ženskami. Zadnjič sta se pogovarjali dve kar sredi ceste. Tista, ki je imela

voziček, ga je kar lepo pustila na cesti in potem sta se pogovarjali v neskončnost. Sel sem k njima in jima razložil, da to ne gre. Kam bi prišli, da bi se vsi ljudje pomenkovali takole sredi ceste. Komaj sem ju prepričal, v kakšni nevarnosti sta bili.«

Potem sem se še bolj razveselil: prek ceste jo je primahal Cic (Ciril Stros). Bil je v civilu, toda vedel sem, da je milicnik. Skoda, ker civilne osebe ne dajejo uradnih izjav »za štamp«. »Od Naselja do mesta je dolga pot. Ti pa se oglasi kdaj drugič, če hočeš kaj zvedeti.« Mislim, da bo kar dovolj, sem skromno pripomnil.

»Sele sedaj, ko moram sam paziti na red na cestah, v'ldim, kako se nekateri ljudje nedisciplinirano vedejo. Naša naloga je, da jih opozarjamo na napačne, ne pa, da jih zanje kaznujemo z denarno kaznijo in delajo potem spet vse po starem«, je rekel nekdo od treh.

In to je bilo tudi vse. Zares, vse. Lahko mi verjamete.

Cas za oranje je tu. Kmet, na sliki, pripravlja novo površino, ki jo bo posadil s hmeljskimi sadikami.

V prvi polovici marca 13 gozdnih požarov v celjskem okraju

Vse kaže, da so se subij marčni dnevi ter človekova neprevidnost in prav tako malomarnost združili v eno silo, ki se kaže v poraznih podatkih, da je bilo samo v prvi polovici marca letošnjega leta na področju celjskega okraja kar 13 gozdnih požarov, od tega dva celo večjega značaja, in sicer na Humu pri Laškem ter na Grmadi pri Celjski koči.

Številke povedo vse! Lahko bi tudi govorili o nastali škodi, toda na koncu bi se vendarle morali povrniti na ugotovitve, da je naša skupna skrb za čuvanje gozdov še vedno premajhna. Ljudje pozabljajo, da je že po zakonitih predpisih prepovedano kurjenje ne le v gozdu, temveč tudi v 150 metrim pred pasu pred njim. Predpis ima svojo utemeljitev in opravčilo. Pa navzlic temu prepogostokrat vidimo, da gozdni in drugi posestniki radi kurijo dreve v gozdu ali v njegovi neposredni bližini. Posledice takšnega kurjenja so razumljive. Veliko gozdnih požarov so zanetili tudi neprevdani kadilci, ko so odvrgli še gorečo vžgalico, ali pa

40 slušateljev srednjih in visokih šol štipendirajo

Medtem ko ni imel obč. LO Zalec lanit nikakih sredstev za štipendiranje, je letos v ta namen v svojem proračunu določil precejšnja sredstva. Poleg otrok padlih borcev, ki jih podpira že vsa leta, je komisija letos dodelila štipendije še 40 slušateljem srednjih in visokih šol. Med njimi je največ dijakov učiteljskega (15).

Tako bo Občinski ljudski odbor Zalec z načrtnim štipendiranjem zagotovil ta potrebe prosvetne, zdravstvene in upravne službe dovolj strokovnega kadra, ki bo izpopolnil sedanje vrzeli.

Nenadomestljivi vzornik

NEKAJ BELEŽK IZ SPOMINOV PREDVOJNEGA KOMUNISTA, KI JE DELIL S TOV. MOŠO PIJADOM VSE TEGOBE KAZNILNIŠKEGA ŽIVLJENJA V SREMSKI MITROVICI

Moše Pijada, velikega revolucionarja in vzornika delavskega razreda, ni več. Za njim so ostali sadovi njegovega življenjskega dela in spomin na človeka, ki je sebe zmeraj podredil koristim skupnosti. Zlasti dobro se ga spominjajo vsi tisti borci za pravice delavskega razreda, ki so delili z velikim pokojnikom vse tegobe življenja v zloplamni predvojni kaznilnici Sremska Mitrovica. Eden izmed teh je tudi tov. Stefan Letonja, danes mojster in predavatelj v industrijsko-kovinarski šoli TAM v Mariboru.

Tov. Letonja je našemu sodelavcu izjavil: »Zaradi sodelovanja v delavskem gibanju s Partijo na čelu sem bil obsojen na štiri leta robije v Sremski Mitrovici. Oktobra l. 1933 smo politični kaznjenci priredili gladovno stavko in med drugim zahtevali, naj nas iz poneslopa, v katerem smo morali bivati skupno s kriminalci, premestijo v tako imenovano »mladičku zgradbo«. Čeprav v marsičem nismo uspeli, so nas slednjič le premestili v mladinski trakt. Pozimi je prišel med nas iz Lepoglave tudi pokojni tov. Moša. Naš položaj se je iz dneva v dan slabšal. Kazen je sledila kazni, prepovedali so nam pisati svojcem in prejemati pisma ter pakete in dovolili so nam le tako imenovano »mrtvo šetnjo«, pri kateri smo morali molčati in stopati v krogu, oddaljeni 3 m drug od drugega. Navzlic

cigaretni ogorek. Med pogostimi povzročitelji gozdnih požarov so tudi otroci.

Zato je prav, da ob teh ugotovitvah znova opozorimo, da je čuvanje gozdov naša skupna skrb. Ta skrb ne leži le na organih, ki so neposredno vezani na preventivo, temveč prav tako na množičnih organizacijah, ki bi morale svoje člane od časa do časa opozoriti na posledice, ki lahko nastanejo zaradi neprevidnosti ali malomarnosti. V skrbi za čuvanje gozdov pred požari pa bi morale vidno vlogo odigrati še naše šole in opozarjati mladino, da je igra z ognjem zlasti v gozdu zelo nevarna.

Jugoslovanski narodi so izgubili enega najbolj predanih sinov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mitrović in Lepoglavi prišel v Beograd in takoj je začel spet aktivno delati v Partiji. Ze januarja leta 1940 ga je policija protiljudskega režima ponovno aretirala. Do aprila istega leta je bil v koncentracijskem taborišču v Bileči, a februarja 1941 je bil ponovno aretiran in je prišel na svobodo dva dni pred začetkom fašističnega napada na Jugoslavijo.

Hitlerjev napad na Jugoslavijo ter kapitulacija je zatekla Mošo Pijada v Crni gori, kjer je takoj začel pripravljati oboroženo ustajo in je sodeloval v julijskem uporu. Pozneje je prešel v Vrhovni štab, kjer je opravljal različne dolžnosti. Največ je delal na organizaciji nove ljudske oblasti. Tako je aktivno sodeloval k ustvarjanju AVNOJ in je bil na II. zasedanju v Jajcu izbran za podpredsednika tega najvišjega telesa nove države.

Tovariš Moša Pijada je bil v Beogradu za poslanca Zvezne skupščine vseh treh sklicev, bil je predsednik

ustavotvornega, potem pa zakonodajnega odbora Ljudske skupščine FLRJ, od 28. januarja 1954 je bil predsednik Zvezne ljudske skupščine.

V vsaj povojni dobi je bil pokojni Moša Pijada eden najvidnejših funkcionarjev naše Partije. Na VI. kongresu je bil ponovno izvoljen za člana Izvršnega komiteja CK ZKJ, razen tega je bil član predsedstva Zveznega odbora SZDL, Centralnega odbora Zvezce borcev, redni član Srbske akademije znanosti, Zdrženja novinarjev Jugoslavije, Zdrženja likovnih umetnikov. Za svoje nesebično in ogromno delo v korist delovnega ljudstva je dobil priznanje z najvišjimi odlikovanji, kot redom narodnega heroja, redom junaka socialističnega dela, Bratstva in enotnosti, partizanske zvezde, zasluge za narod in drugimi odlikovanji.

S smrtjo Moše Pijada so izgubili jugoslovanski narodi enega svojih najbolj predanih sinov, vse delovno ljudstvo pa požrtvovalnega borca za napredek človeštva.

Obdobje, ko nismo smeli pisati in prejemati pism ter paketov, je trajalo 3 mesece. Zaslivanje se je vrstilo za zaslivanje in konec je bil ta, da sta dobila tov. Moša in dr. Pavle Gregorič vsak še dve leti robije kot dodatno kazn. Kmalu zatem so spet premestili skoraj polovico političnih kaznjencev-komunistov v Lepoglavo. Med njimi je bil tudi tov. Moša. V našo sredo so se vrnilo bolni in podpluti od udarcev puškinih kopit. Toda tudi takrat veliki pokojnik ni klonil in njegov bodrilni zgleđ nas je malone prerodil.

Bil sem v celici št. 2, nato 13, 5 in v drugih, tov. Moša pa je bival takrat v »šestici«. Spet je prišlo do 11-dnevne gladovne stavke in z njo smo dosegli, da so nam dovolili ob popoldnevih tako imenovano »slobodno šetnjo«, kjer sem bil večkrat v družbi velikega pokojnika, na videz mirnega možakarja, ki pa je ostro opazoval vse okrog sebe in venomer nekaj snoval. Tov. Moša nam je takrat pisal gradivo za študijsko krožko, poleg njega pa tudi tov. Boris Žiherl in še nekateri drugi. Kadar je bil med nami tov. Moša, je partijsko delo nemoteno teklo — vsemu navkljub. Dobivali smo razne legalne časnike (»Politiko«), ki jih je tov. Moša imenoval »groždje«, medtem ko je veljala za partijske liste in gradivo za študij šifra »Hadži Murat«.

L. 1936 sem videl zadnjič tov. Mošo. Kot vedno je bil sredi dela — podnevi in ponoči. Njegove ustvarjalnosti in neizčrpane energije niso zlomila ne mučenja, ne gladovne stavke — skratka: niti takrat, ko je moral po kazni piti več dni slano vodo, ni klonil. Zato je izguba, ki so jo utrpeli naši narodi in delavski razred — nenadomestljiva. B. S.

Moša Pijade umetnik in novinar

Kolikokrat je govoril: »Samo to še napravim, potem bom slikal...« Toda klicale so ga važnejše naloge, zaradi katerih je vedno znova pozabljal svoja osebna stremiljenja. — (Spomini kiparja Avgustinčiča)

Tovariš Moša Pijade je bil eden tistih redkih, ki znajo združiti v sebi revolucionarni zanos, jedkost in ostrino peresa ter slikarski čopič v vztrajni borbi za srečnejše in boljše življenje delavskega razreda.

Ob vsem svojem delu nikoli ni nehal biti slikar-umetnik. Slikarskega čopiča ni odložil niti v ječi. Karikaturna in slika je vedno našla svoje mesto v revolucionarnem tisku kot v satiričnem listu, ki ga je izdajal tovariš Pijade v ječi. Največ je slikal portrete. Vedno so ga živo zanimala vprašanja upodabljaljoče umetnosti in zelo rad je analiziral razne slike, prav tako pa je znal tudi prav mojstrsko oceniti umetniško in tehnično stran slikarskega dela.

Zelo je ljubil slikarstvo in brez dvoma bi postal velik umetnik, če bi imel več časa, da bi razvil svoj umetniški dar. »Vedno se je pritoževal, ker nima

tiji, tisti, ki je zapisala: »Osvoboditi človeka vsakega zatiranja!« Njegovo slikarsko delo je bilo odsev in orožje njegove borbe za delavski razred in bilo je njegovo drugo življenje.

— Biti konstruktiven novinar-ki delavec v izgradnji socializma ni samo resna, temveč tudi težka naloga. Znati pojasnjevati sedanost, vedeti kam in kako naperiti kritiko — vse to so stvari, ki niso lahke. —

Te njegove besede s slavnostne akademije ob desetletnici obstoja naše poklicne organizacije v socialistični Jugoslaviji zvane kot amulet. Povedal jih je človek, ki je pričel z napornim, mučnim in odgovornim novinarskim delom že leta 1910. Tedaj se je za nekaj časa odrekal paleti in barvam; svoj izreden talent je zastavil v službo novinarstva. Vodil je politično borbo preko tiska z različnimi članki, obenem pa se je tudi aktivno boril za položaj svojega poklica. Organiziral je stavko novinarskih sodelavcev, da bi se izboljšal materialni položaj novinarjev in da bi jih v družbi bolj upoštevali.

uredniki prve številke »Borbe« na svobodnem ozemlju v Užicah. On je tudi ustanovitelj Tanjuga in urednik »Narodnog oslobodjenja«, lista AVNOJ.

V povojni dobi izgradnje socializma tovariš Pijade kljub delu na zakonih, na katerih so zgrajeni naši novi družbeni odnosi, ni opustil novinarstva. Nprestano je pisal v dnevni tisk in opozarjal na slabosti, kako mora novinar delati in kaj je njegova dolžnost, kje je njegovo mesto v današnjih družbenih odnosih.

S smrtjo tovariša Pijade je izgubila naša skupnost velikega revolucionarnega borca in državnika, novinarstvo pa velikega delavca, tovariša in prijatelja, ki je znal ne samo pisati, temveč tudi pomagati.

ZNAMENITI DNEVI.

ki kažejo razvoj in zmago Oktobrske revolucije 1. 1917 v Rusiji. 11. marca

Izbruh februarско-marcheve revolucije, ki je bila po svoji vsebini buržoazno-demokratska. Politična stavka delavcev Petrograda, ki se je začela 3. marca v Putilovski tovarni, se je v nekaj dneh razširila na vsa podjetja. Spremljale so jo ulične demonstracije. Revolucionarno gibanje je prodrla v vojašnice. Gibanje ljudstva je začelo preraščati v oboroženo vstajo proti carskemu režimu in vojni.

12. marca Padec carske vlade. Car se skriva pred ljudstvom. Ustvari se Petrogradski sovjet delavskih in vojaških odposlancev.

15. marca V Petrogradu sestavljena nova Začasna vlada. Vlado tvorijo knez Lvov, milijonarji Miljukov in Gučkov in drugi predstavniki kapitalistov in veleposestnikov.

20. marca Lenin piše prvo pismo iz svojih znamenitih »Pisem od daleč«, v katerem daje analizo prve etape revolucije. Vseh pisem je v dobi do 8. aprila napisal pet.

Moša Pijade: Avtoportret

časa za svoje slikarsko delo,« pripoveduje o Moši Pijadi kipar Avgustinčič.

Ob neski priliki je tovariš Pijade rekel slikarju Andrejeviču: »Vidiš, tako rad bi slikal, a tako malo prihajam v atelje. Vse, kar je tukaj, so samo esutitki in kdo ve, kdaj jih bom dokončal.« Toda vprav zato, ker je ljubil živga človeka dosti bolj kot njegov umetniški odraz, se je z vsem svojim bitjem posvetil predvsem in samo Par-

Obseg njegovega novinarskega dela je izredno velik. Tovariš Pijade je dalj časa sodeloval v »Pravdi«, nato je izdajal svoj lastni dnevnik »Slobodna reč«, delal pa je tudi pri »Radniških novinah«, organu Partije. Ko so list prepovedali je tovariš Moša Pijade postal urednik »Radnika« in »Borbe«. List »Istina«, ki ga je nameraval izdati, je zaplenila policija.

Organiziral je tudi ilegalno tiskarno, ki pa so jo odkrili, tovariša Pijado pa zaradi revolucionarnega in novinarskega dela obsodili na dvajset let ječe. Toda tudi tam ni miroval. Urejeval je šaljivi list, pesmi, članke, karikature ter izdajal celo dve leti dnevnik. Poleg tega je organiziral tudi tečaj, ki so omogočili mnogim političnim delavcem, da so se kasneje afirmirali kot dobri novinarji in publicisti.

Niti težka in naporna narodnoosvobodilna borba ni uspela ločiti tovariša Mošo Pijada od peresa. Bil je med

Šolski odbori imajo premalo povezave s sveti za prosveto in z družbenimi organizacijami

Družbeno upravljanje v šolstvu je v našem okraju doseglo že kar lepe uspehe, vendar pa bi kazalo opozoriti še na nekatere pomanjkljivosti, ki se pojavljajo pri malodane vseh šolskih odborih. Pred tedni je naš časopis že poročal o nekaterih dobrih šolskih odborih, ki so iz okvira materialnih brig prešli tudi na reševanje vzgojnih problemov. Danes pa se hočemo omejiti na sodelovanje šolskih odborov z različnimi družbenimi organizacijami in sveti za prosveto in kulturo. Žal, moramo ugotovljati, da te povezave skoraj ni bilo čutiti. Šolski odbori v tem pogledu niso zavzeli pravičnega odnosa, prav tako pa tudi sveti niso iskali zveze s šolskimi odbori, niti niso sodelovali pri prvih začetniških težavah. V kolikor je bilo med enim in drugim povezave, je šla v glavnem preko upraviteljev in ravnateljev šol. Sicer je nekaj primerov, da so občinski sveti za prosveto in kulturo redno sklicevali predsednike šolskih odborov ter jih seznanjali z njihovimi nalagami. Primeri so tudi, ko zastopniki sveta za šolstvo redno prihajajo na seje šolskih odborov, prav tako pa se tudi predsedniki šolskih odborov udeležujejo sej občinskih svetov za šolstvo. Redki pa so primeri, da bi predsedniki šolskih odborov samoiniciativno iskali pomoči pri šolskih svetih.

Šolski odbori so v splošnem pokazali tudi premalo aktivnosti za izobrazbo in vzgojo pošolske mladine, čeprav so bili posamezni člani šolskih odborov zainteresirani na teh problemih. Vendar pa imamo nekaj izjem, predvsem v kmečkih predelih, kjer so šolski odbori posvetili precej pozornosti pošolski mladini.

Glede povezave med šolskimi odbori in družbenimi organizacijami moramo spet priznati, da je ta povezava na podeželju mnogo tesnejša kot pa v mestu. V mestu pa do stikov med šolskimi odbori in družbenimi organizacijami (čeprav so v šolskih odborih zastopane skoro vse družbene organizacije) skoro ni prišlo. Krivdo za to je predvsem iskati v dejstvu, ker so člani šolskih odborov iz najrazličnejših predelov mesta.

Družbene organizacije so se doslej vse premalo brigale za delo šolskih odborov. Zato pa navadno tudi šolski odbori niso polagali obračuna svojega

NAŠI PORTRETI... Janez Skof

Danes skoraj ni več Celjana, ki bi ne poznal Janeza Skofa. Sprejeli smo ga čisto kot svojega somočana, čeprav je v resnici minilo komaj nekaj let, kar nastopa na deskah Celjskega gledališča.

Se kot majhen Včan, vseh muh poln, ki je na šolskih sejmih prodajal knjige, da je z izkupičkom tudi po trikrat na dan smuknil v kino, sam delal papirnate lutke in prirejal lutkovne predstave, telovadil in breknal na kitaro, se je Janez leta 1936, ko je nastopal v Ljubljani cirkus »Medrana« odločil, da še z dvema prijateljskima pobegoma doma in se pridruži cirkusu. Mati ga je komaj zadržala, mati, ki je Janeza tolikokrat obvarovala hudega, da jo tudi danes z ljubeznijo omenja.

Minili so težki vojni časi, minilo je obdobje, ki je tudi Janezu prizadelo veliko gorja. In ko je živel med partizani, je s kitaro in pesmijo navduševal borce. Nerad se spominja teh časov in pristavlja: »Nikoli n'šem bil junak. Res, veliko hudega smo pretrpeli. A kaj bi to, v življenju je vendar tudi toliko lepega!«

Po vojni je bil na komiteju v Jesenicah. Tedaj je njegova žena odkrila v časopisu razpis Celjskega gledališča za poklicna igralce in napisala ponudbo. Saj so Janezu vedno pravili: »Ti si zgrešil poklic. Moral bi biti v gledališču.« In Janez Skof je prišel na avdicijo. Upravnik Celjskega gledališča, Fedor Gradišnik, se še spominja, kako je Janez nastopil s Funtkovo pesmijo »Pes je ukradel kos mesa...« Toda takoj je bilo očitno, da ima Skof velik gledališki dar in postal je eden izmed pionirjev celjskega poklicnega gledališča. Po trimesečnem tečaju v Ljubljani se je pričela njegova pot. Doslej je odigral nad sedemdeset vlog. Če ga kdo vpraša, s katero vlogo je najbolj zadovoljen, odločno odgovori, da se vseh dosedanjih vlog sramuje. »Z nobeno dosedanja kreacijo nisem zadovoljen. Upam pa, da bom nekoč vendarle zadovoljil tudi samega sebe.« In kaj sodi o kritiki? »Kritik ne hranim. Prečitam jih in si potrebno zapomnim. Sicer pa sam dobro čutim,

kdaj je kaj narobe.« Toda kljub Skofovi skromnosti vemo, da je Janez, ki pred leti še ni vedel, kam gre, ko je režiser dejal: »Gremo na aranžirko, zaigral vrsto vlog, ki so nam ostale v spominu: Dr. Matijo Donata (Opacacija), »Bonaparta« (Življenje je lepo), Viljema Cecilia (Marija Stuart), Williama (Od raja pa do danes), Vasje

(Kvadratura kroga), Marka (Stepec), Ravnatelja gledališča (Nesmrtni Don Juan), Aleksandra Ikonena (Ljubezna štiri polkovnikov), Lorda Dobernoona (Admiral Bobby), Luisa (A'omski ples), Pieta van Doerna (Mladost pred sodiščem), Kreona (Antigona), Seytona (Macbeth), Brk'ca (Zločin in Rikarda Kozloviča v Floriji, kjer je lahko vsaj malo oživel hrepenenje po cirkusu kot cirkuski direktor, ki ne pozna same šale, ampak tudi težko delo in trpljenje, dve stvari, ki sta Skofa vlekli v cirkuski svet. Pa še kosce njegove najboljše kreacije, P. F. Quceq v zavodi Caine, ne smemo izpustiti, kjer je presegel filmsko kreacijo te vloge.

Janez Skof ima veliko volje in ljubezni do gledališkega dela. Zaveda se, da se mora še vedno izpopoljevati. Naučiti se mora toliko vsega, česar se prej ni mogel, ker ni imel priložnosti. Sedaj mnogo čita, naučiti se hoče tudi nekaj tujih jezikov in čeprav mu večkrat zmanjkuje časa, se tudi in dela. Takrat, ko je bil v Ljubljani na gledališkem tečaju, je videl predstavo Ljudomrznika in hotel je opustiti igralški poklic. Zbal se je, da kaj takega nikoli ne bo zmoget. Toda ljubezen in volja sta zmagali. Uspel je in še bo. Če pa ga bo še kdaj obšlo malodušje se naj spomni filma »Kruh, ljubezen, fantazija«, ki ga je tako navdušil, da je vzdiknil: »To je film! Zopet sem pričel verovati v življenje!«

In prav te dni lahko v Celjskem gledališču vidimo Janeza Skofa v naslovni vlogi »Volpona«, kjer znova dokazuje, da ga lahko šteje gledališče med svoje prvake.

Intervju s torbo prodajalca časopisov

Šele danes sem jo opazil na cesti. Saj veste, človek ne more gledati na deset stvari hkrati. Najbolj me čudi to, da sem šel že tolikokrat mimo nje, pa je nisem niti opazil.

Tistega prodajalca časopisov na vogalu sem si nekako zapomnil. Če ne njega pa vsaj tiste njegove nespremenljive vzklize: »Srečko! Srečko! Jutri bo žrebanje! Jutri žrebanje!... Te teee...« Toda nje, Torbe, v kateri so podremavali časopisi, res nisem nikoli opazil. Prosil sem jo, naj mi tega ne zameri. »Živemu človeku se lahko vse primeri,« sem rekel.

Predstavila sva se. Jaz: »Ta in ta, novinar.« Ona: »Torba za časopise,« je rekla in se vljudno nasmehnila. Bila je videti kakor zajetna gospa, v črno oblečena. Kljub temu, da je precej ob svojo barvo, je videti še kar pri moči. Se vedno, čeprav po tolikih letih. Prodajalcu časopisov se je zdela mnogo premajhna in je zato obesil nanjo še nekakšno mrežo. Kaj hočete, sožitje pač. Človek — pardon! tudi takšna čisto navadna torba — se mora vsemu privaditi.

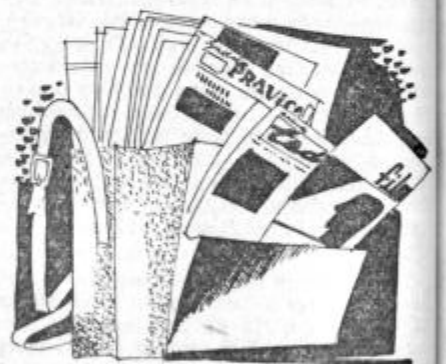
Pokajšal sem, izvlekel svojo črno beležnico in rekel: »Dovolite, da vam zastavim nekaj vprašanj v zvezi z...« »Da, je rekla Torba, a odgovarjala bom bolj potih. Oprostite, toda nič se ne da pomagati. Sem precej prehlajena. Veste, ta hladna jutra...«, se je opravičevala. Prodajalec časopisov je sedel na robu velike trebušaste izložbe in kinkal. Danes prvič po dolgem času. Tako sva imela dovolj miru za kratek intervjuček. Jaz in časopisna Torba.

Potem sem začel: »Bi mi hoteli povedati kaj več o svojem življenju? Medtem ko sem si prižigal cigareto (cigareto prižgem vedno šele s tretjo vžgalico), je rekla: »Kdaj sem nastala in kje, ni važno. Tudi to, kako sem prišla sem, ni tako važno. Da... tudi to ni važno... mmmm... (vljudno sem molčala, da je razmišljala). Da. Boli me, ker me ljudje ne upoštevajo. Ves dan se obešam prodajalcu časopisov za vrat, a tega se prav nič ne veseli. Samo godrnja čezme, da sem težka in kdo za vruga da me bo prenašal... Toda niti ne pomisli, da so v meni časopisi — ah, koliko časopisov, ki ga teže! —

je vzhidnila. — Včasih, ko sem bila še nova, sem bila bolj vitka in črna barva na meni se je lesketala. Sedaj pa vedno bolj sivim... Saj veste: skrbi, kako spraviti vame čimveč časopisov, niso krogodilje solze. Sploh pa...«

»Če dovolite, bi vas prekinil z novim vprašanjem: kaj mislite o časopisih, katerim ste imeli že opraviti?« sem rekel in puhnil dim, da se je razlezel kot žvečilni gumi.

Zdela se mi je, da je v zadregi odgovorila: »Časopisov, ki so v meni, ne berem, ker sem analfabet. Sploh pa sem kratkovidna, pa tudi: naj nimam očv v sebi! Samo to vem, da me moj prodajalec zjutraj napolni z novimi časopisi in potem se prične zame križati pot. Komajda se čez noč malo počijem. Potem pa ves dan na ulicah, po gostilnah, kjerkoli. Saj komaj čakam, da bom odslužila. Tako rada bi bila že v po-

koju. Veste, skromna penzija, toliko da se živi, pa je vse čisto drugače... Ampak morala bom še potrpeti. Prodajalec časopisov je sicer usmiljen z mano, ker ve, da bi bilo brez mene huje, le kako bi prenašal stotine tistih časopisov, ki jih proda vsak dan?«

Sploh je Torba zelo rada govorila, čeprav nekoliko hripavo. Toda prodajalec je spraviil v žep svojo opoldansko dremavico in odšel na delo. Za vrat si mu je vdano obešala nevelika črna Torba, iz katere so zgolgočeseno pomel žikovali naslovi časopisov.

Ko sva se poslovila, sem ji obljubil, da je ne bom več prezl. Na cesti... ne.

V NEKAJ VRSTAH

Roditeljski zbor na II. osnovni šoli

Na roditeljskem zboru II. osnovne šole v Celju, ki je bil posvečen tudi praznovanju 8. marca, je predavala prof. Gostenčnikova o družini. Opozorila je na mnoge prednosti, ki jih imajo starši doma pred vzgojitelji v šoli. Vzhiceni starši so predavateljici s toplim aplavzom izrekli priznanje.

Šolski upravitelj tov. Janko Pogačnik pa je govoril o šolskih zadevah. Dober uspeh in lep obisk je delno rezultat dobre povezave staršev s šolo. Razredni, kakor skupni roditeljski sestanki, so izredno dobro obiskani. Tudi na razgovore z razredniki starši radi prihajajo (vendar učiteljstvo želi, da opravijo to pred poukom ali med odmorom, da ne bi motili pouka).

Učiteljstvo in novi šolski odbor posvečata veliko skrb socialno šibkim otrokom. V povezavi s socialnim skrbstvom rešujejo 110 primerov. Ugotovljeno je, da je nekaj otrok brez kosila, zato bodo vsi upravičenci dobili kosilo v šolski kuhinji. Vzgojitelji vodijo stalno skrb nad moralno ogroženimi in težko vzgojljivimi otroki. Težkih primerov je 9.

Vzgojitelje je tudi zanimalo, če bo letos obnovljeno prtiličje šole, kjer gostuje učiteljšče. Obe nadstropji sta bili pred dvema letoma lepo urejeni —

prtilični prostori pa, ki ne odgovarjajo zdravstvenim, higienskimi in estetskim zahtevam — še vedno čakajo popravila.

V VOJNIKU SO ZAČELI S PRAVAVAMI ZA GRADNJO KULTURNEGA DOMA

Vse kaže, da se bo prebivalcem Vojniške občine le izpolnila želja, da bodo dobili prepotrebni kulturni dom, kjer bo našla svoje prostore tudi knjižnica. Vojniška občina doslej sploh ni imela nobene primerne dvorane za množične sestanke, seje ter razna gostovanja in praznovanja. Zato je težnja po domu kulture tem bolj upravičena.

Nov kulturni dom bo stal na prostoru med občino, telovadnim domom in osnovno šolo. Načrti so že v izdelavi pri inž. arh. Janušiču. Po vsej verjetnosti bodo z gradnjo začeli že v letošnji pomladi. Vneti domačini bodo vsak čas začeli zbirati gramoz, pesek in les, da bodo z začetnimi deli lahko takoj pričeli.

RAZŠ RJAJTE

IZ PODSREDE

Pred kratkim smo gledali Nušičevega »Pokojnika« na šolskem odru. Obiskovalci so bili z uprizoritvijo zadovoljni, kar naj bo igralcem v pobudo, da bodo še večkrat nastopili.

ZIVLJENJE NA NAŠI VASI

V BRASLOVČAH JE VSE ŽIVO...

Pomladanska dela na poljih že kličejo, toda Braslovčanov pomladno sonce ni prebudilo. Ni jih zato, ker se niso predali zimskemu spanju. Ves ta čas je v Braslovčah živahno. Če ne na po-

ljih in vrtovih, pa v društvih in učilnicah.

Osnovna šola v Braslovčah predstavlja nekak center društvenega življenja. Upravitelj šole, ki ima na plečih poleg

predsedništva krajevnega odbora še celo »rajdo« dolžnosti in nalog, smo našli med učenci pri ročnem delu. Iztrgali smo ga iz te sredine, ker nas je zanimalo kako izgleda šolski vrt. Slika, ki se nam je nudila, je bila takšna kakršno smo pogrešali vsa povojna leta okoli naših šol. Vrt je enostavno sijajno urejen.

Tov. Kolar nam je povedal, da bodo letos vse šole v Savinjski dolini obnovile in uredile vrtove. Občina Zalec je že dala pol milijona za to, pričakujejo pa, da bo tudi Poslovna zveza izpolnila svojo obljubo z drugo polovico milijona. Mimogrede je povedal, da bi Kmetijske zadruge lahko za ureditev šolskih vrtov bolj skrbele, kot na primer zadruga v Braslovčah.

Spotoma smo se ogledali v šolski kuhinji, kjer se braslovška dekleta in žene vadijo kuharskih spretnosti v tečaju. Ravno ta dan je prišel predavati strokovnjak iz Zaleca, takoj za njim pa se je v šolski pisarni ogledal tudi predavatelj predvojaške vzgoje in končno še upravnik Kmetijskega posestva iz Zovneka, ki je tudi prišel predavati. Vse to na en sam dan...

Tov. Kolar je pripovedoval kako napreduje gradnja vodovoda, kako bodo še letos uredili vas. Na koncu pa nas je ob slovesu povabil naj se ogledamo v maju, ko bo vsa vas v rožah. Baje bomo težko našli okno, na katerem bi ne bilo cvetlice in grede brez rož na vrtovih.

Pomlad Braslovčanov ni mogla zbuditi. Imeli so polne roke dela tudi čez zimo, zdaj pa ga bo še več, ko sonce prebujata rast v prsti ter kličje staro in mlado na polja...

Učenci osnovne šole v Braslovčah pri delu na vrtu

KMETIJSKA ZADRUGA LJUBLJA — LEPA NJIVA

V lanskem letu dva milijona in 700 tisoč dobička

Kmetijska zadruga Ljubija — Lepa njiva, v katero je vključenih 196 članov, je nedavno imela letni občni zbor. Iz poročil o delu v preteklem letu je razvidno, da so dobro gospodarili, saj je zadruga imela nad 57 milijonov prometa in pri tem ustvarila 2.700.000 din čistega dobička. Dosežen dobiček so na občnem zboru namenili v glavnem za gradnjo nove sušilnice za hmelj, za skladišča in nakup nove motorne škroplilnice. Tudi delo pospeševalnih odsekov je bilo dobro. Sadjarski odsek je posvetil posebno skrb čiščenju in škropljenju sadnega drevja. Nasadili so veliko novih dreves, v teku pa je asanacija za nove sadovnjake na površini 10 ha. Skrbeli so tudi za dober potek zaščitne akcije. Prodali so tri tone semenskega ovsa in osem ton semenskega krompirja.

reña odpravila vse bike. Pregledali so tudi 325 goved.

V čebelarstvu so opazili padec. Število čebelnih družin je padlo od 140 na 100. Tudi število čebelarjev je padlo. Treba bo zainteresirati mlade zadržnike za to panogo.

Aktiv mladih zadržnikov in sekcija žena-zadružnic sta dobro delali. Tudi hranilni in kreditni odsek sta opravila svojo nalogo. Vlagatelj je od 100 do 110. Stalne vloge se gibljejo okoli dva milijona, bodo pa porastle, ko bodo kmetje prodali les, tudi na 4 milijone.

Letos se bodo posvetili sadjarstvu, nabavi plemenske živine, gradnji gnojničnih jam ter novim nasadom hmelja. Zbrali so za 40.000 kg umetnih gnojil prednaročila.

Ristorna zadržniki niso vzeli. Del so doočili za naročnine »Kmečkega glas«, preostanek pa pustili zadržni za pospeševanje kmetijstva.

NAŠ VRT IN CVETJE

Marca imajo vrtničarji polne roke dela, posebno tisti, ki niso opravili važnih jesenskih del.

Zelenjadni vrt lahko gnojimo, lehamo zemljo v grede, ki naj imajo 25 cm široke stezice (širina grede je 120 cm). Nato razkužimo semena, ker tako preprečimo marsikatero bolezen, zemljo pa razkužimo s ceretanom (10 g na vsak m²) — vsaka pa daje zanesljiva navodila o tem vsaka kmetijska zadruga.

Po vseh teh delih lahko posejemo na gredo pet vrst korenja (zemlja mora biti dobro predelana v stari moči) in peteršilja, ki jih pomešamo s špinačo ali zgodnjim solato, ki hitro kali. Peteršilj in korenje sta kulturi, ki počasi raste. Razrasteta se namreč šele takrat, ko so vmesne setve že pospravljene. Na drugi, osušeni gredi, zasejemo seme črnega korena, in sicer v štirih vrsticah z razmahom 4—5 cm. (To gredo gnojimo s kompostom in umetnimi gnojili.) Črni koren potrebuje za svojo rast mnogo vlage. Ta mesec lahko sadimo tudi zgodnje vrste nizkega graha v štirih vrsticah v globini 5—6 cm. Te grede ne smemo gnojiti z gnojem!

Marca sadimo tudi čebulček, šalotke

in česen. V zaprte, hladne grede sejemo seme paradiznikov, paprike in zelene ter seme cinič, aster, petunij, lobelij, salvij, seme dišečega grahorja in kapucinčkov. Kjer ni toplih gred, niti ni mogoče pripraviti hladnih, zaprtih, sejemo semena v zabojčke občutljivih zelenjav.

Fizol, paradiznike, papriko in kumare sadimo v času, ko se nam ni več treba bati mraza s slamo. Ne sejmo in ne sadimo prezgodaj, posebno takrat še ne, ko sta zemlja in zrak še prehladna, ker ne bomo dosegli kvalitetnih in bogatih pridelkov.

Na koncu marca in začetku aprila lahko sejemo na prisojne in zavetne lege v grede kolerabo, zelje, ohrovt in karfiol.

Ta mesec lahko izkoristimo tudi za škropljenje sadnih drevesc, katera že skoraj povsod napada ameriški kapar. Ker ima vsaka kmetijska zadruga svojo ekipo za škropljenje z referentom za zaščito rastlin, vam priporočamo, da se posvetujete s strokovnim vodstvom zadruge. Sadno drevje nam bo uspelo ohraniti le z intenzivnim obdelovanjem in z vztrajnim zatiranjem nevarnega škodljivca.

Koristne vzpodbude žena-zadružnic

V zadnjih dneh so imele žene zadržnic v našem okraju svoje zbornice, na katerih so razpravljale o svojih novih delovnih programih za to leto. Posebno prizadevne so zadržnice v Zrečah, Preboldu, Braslovčah, v Mozirju, Gornjem gradu in Taboru.

Da bi si žene pri vrtnih in poljskih delih bolj olajšale delo, uvajajo škropljenje žita proti plevlu, saj vedo, da jih plevel stane mnogo časa in truda. Svoje vrtove in druge njive pa tudi hočejo lažje obdelovati, zato se po vseh zadrugah zanimajo za posebno Volfovo orodje za obdelavo povrtnin. S tem bo prenehalo mučno plazenje po njivah. Volfovo orodje so lansko leto že izdelali v Tovarni kovanega orodja v Zrečah in so ga domače zadržnice že s pridom uporabljale. Letos bodo takšno orodje v večjih množinah poleg Zreč izdelovali še na Vranskem in v

Muti. Kmetijske zadruge kažejo povsod dovolj zanimanja za te novice in jih rade naročujejo ženam zadržnicam.

Nadalje bodo letos žene zadržnice že v poletnih mesecih pripravljale vitaminsko krmo za kokoši in bodo s siliranjem konservirale razno zelenjavo in gomolje za kokošjo zimsko krmo. Znano je, da pozimi neznost kokoši zelo upada ravno iz razloga, ker kokošim primanjkuje vitaminske hrane.

Za silažo pridejo v poštev: mlada trava, lucerna, deteljica, korenje, odpadki razne zelenjave in drugo. Vse to bodo drobno zrezale in stlačile plast za plastjo v čisto kad ali v pokonci postavljeno betonsko cev s stepanim ilovnatim dnom. Ko bo posoda polna, jo je treba na vrhu dobro zadelati. Kokoši zelo rade jedo silažo. V njej so dobro ohranjeni vitamini in vse druge hranilne snovi. Silaža dobro vpliva tudi na kakovost jajc in prebavo.

NAŠ RAZGOVOR

To je preveč in prenaporno

MAROLT LOJZE, PODVRH 114

S tem naslovom sem se vsedel na motor in odbrzel skozi Savinjsko dolino v Letuš. Mimo mene so drčale vasi Sempeter, Prebold, Braslovče, Letuš. Lepa je Savinjska dolina in sedaj, ko bo zasijalo toplo sonce, bo njen čar opojnejši. Sidljal sem se za zaščitno steklo motorja in od časa do časa krepko zajel prisrčno savinjsko sapo. Med pojo sem opazil, da so kmetje resno zabili za delo. Videl sem kmeta, ki je zmerno korakal za plugom in oral. V meni je zaigralo kot da bi pritisnil na gogle. Pred mano je nastala podoba Groharjevega Sejaica in občutil sem veliko sorodnost med umetnino in resničnim življenjem. Ustavil sem se v Podvrhu. Poiskal sem Savinjsčanom dobro poznanega Marovta. Pozdravila sva se in prijazni Marovt mi je pričel razlagati svoje križe in težave.

»Mejdunaj, delo mi zastaja. Toliko se mi ga je nabralo, da ne vem ne kod ne kam. Zemlja je sedaj rahla in koristiti moram ta čas. Največje preglavice mi povzročajo funkcije. Kar 14 jih imam. Enkrat moram na okrajni zbor, drugič na svet za gozdarstvo, potem sem pri okrajnem cestnem odboru, odbornik občine Zalec... To je preveč in prenaporno.« Medtem, ko je to pripovedoval, je energično mahal z roko, vendar na obrazu ni bilo opaziti jeze.

»Partizansko cesto smo zgotovili do ene tretjine. Dela je še mnogo in s tem mnogo skrbi. Če se ne motim.« pri tem je pokazal z roko proti zidanci. »Je prav sedaj pripeljal kamion lopate za delavce, ki bodo nadaljevali z gradnjo Partizanske ceste.«

Marovt jim je odprl zidnico in delavci so znosili v njo material. Potem je Marovt nadaljeval:

»Letos je postalo zgodaj toplo in to ni prav dobro. Sadje kaže, da bo to leto dobro obrodilo. Kakšna bo letina, pa je težko predvideti. Najprej moramo obdelati zemljo, ji dati kar potrebuje,

negovati skozi vse leto, in če ne bo toče, upajmo, da bo žetev zadovoljiva.«

Preden so delavci odšli, je prijazni Lojze ponudil vsakemu zvrhano kupico dobrega vina. Napotili smo se proti hi-

ši. Lepo pobeljena se je lesketala v sončnih žarkih, okoli nje pa je bilo polno štajerskih kokoši. Vse okoli hiše je pričalo, da je gospodar v pravem delovnem razmahu. Ob kupu gnoja je stal voz in čakal pridnih rok. Pri hiši so bili na novo postavljeni betonski stebri za vrt. V »hiši« je bila na novo napeljana elektrika. Bil je na tekočem z vsem, tudi z nekmečkimi deli. Cudil sem se vsemu temu. Verjetno bi še dolgo kramljali, toda čas je zahteval svoje. Zazeleli smo si nasvidenje v upanju, da se v kratkem spet vidimo.

Vsedel sem se na motor in se spustil proti Letušu. Mimo mene so se poslavljali poznani kraji in kar težko sem se vračal proti Celju.

CELJSKI TEDNIK

V VSAKO HIŠO!

V tečajih si dekleta izpopolnjujejo kuharsko znanje

ZENA IN DOM

Vzemite si časa za težave svojih otrok

Odrasla hčerka se je dobre volje in vsa nasmejana vrnila iz službe in se najprej obrnila k svoji materi: »Toliko novega ti imam povedati!« S pomembnim pogledom je opazila sosedo — vasovalko, kot bi ji hotela reči — samo mami bom povedala. Bolj kot sosedo, je hčerkin pogled razumel oče, ki je rahlo užaljen zgrabil časopis in se umaknil v sobo.

Ta »overtura« je imela za posledico, da je zgovorna sosedo, prej ko se je poslovila, potožila svoji prijateljici:

»Kako si srečna, ko sta si s hčerko taki prijateljici. Komaj čaka, da ti pove svoje doživljanje in skrivnosti. Pri nas pa je vse drugače. Moja Dana zame nikoli ne najde prijateljskega razgovora. Ko se vrne iz službe, se vsede — naj že bo vesela, ali žalostna — k mizi tih, ne pove ničesar, ne vpraša ničesar — kvečjemu še pade kaka pripomba, da ji to ali ono ni všeč. Potem pa vzame knjigo in se vsede v svoj kot. Saj ne rečem — tudi pri gospodinjskih opravkih mi rada pomaga, toda vse dela tako tiho, odmaknjeno. Dostikrat obsediva v kuhinji dolge ure brez vsake besede. Kolikokrat jo vnejevoljna vprašam »Ali mi res nimaš ničesar povedati!« — in hčerki se še odgovoriti ne ljubi in samo skomigne z rameni, češ, kaj pa naj ti povem. In vendar ima Dana 23 let — dekliška doba, v kateri ne manjka drobnih lepot, bridkosti in skrivnosti. Toda jaz ne vem ničesar. Kar zavidam ti tvojo Zorko, ko ti prinese vse drobne tegobe in radosti na nos. Kako laže ji boš pomagala skozi življenje, ko ti je tako odkritosrčna.«

Temu pogovoru je prisostvovala tudi hčerka, ki je imela materi »toliko povedati«. Ne da bi jo kdo kaj vprašal, se je vmešala v pogovor in začela sosedki pojasnjevati, zakaj je do matere tako zaupna.

»Se ko sem bila majhna, sem otroške čenčarije, pa tudi besedičenje odraslih (če sem kje kaj ujela) prinesla materi. Vedno me je tako rada poslušala. Kadar je bilo zame kaj posebno važnega, se je znala tudi odtrgati od dela, si obrisala roke v predpasnik, sedla za trenutek k meni in me spraševala vse do konca. Tako je znala poslušati, tako spraševati, tako hvaliti, če sem bila pridna in tako mirno grajati, kadar nisem česa prav napravila. Oče je bil bolj skopih besed z menoj, bolj

nervozen, večno zaskrbljen in me ni znal toliko poslušati. Tako sem se potem navezala na mamo in ji prinašala vse novice iz šole, od iger, iz sestankov — od vsepovsod. In vedno me je znala poslušati in si vzeti časa zame.«

Primerjava tako različnih mater in tako različnih hčera me je toliko zanimala, da sem iskala prilike, kaj bo povedala hčerka Dana o svoji materi. Ko sem slišala izpoved te druge hčerke, ki ni imela materi »ničesar povedati«, sem tožeci sosedki skoro kar privoščila njene solze in razočaranje. Dana mi je zagrenjena pripovedovala:

»Že v otroških letih mama ni nikoli imela dosti časa zame. V hiši smo imeli vedno dosti gostov in mama me je rada v taki priliki podila v kuhinjo ali na dvorišče. Zgodilo se je, da sem se sprla s svojo prijateljico in prihitele k mami. Vroče solze so mi tekale po licu. Mama pa: »tiho bodi, kdo te bo vedno poslušal!« Hudo mi je bilo, da si v svoji otroški bolečini nisem mogla

skrbti je niso zanimale. Vem, da se je mama zdaj precej spremenila, prej ji je bila družba več kot jaz, zdaj pa čutim, da bi se večkrat rada pogovorila z menoj — iz srca v srce. Toda zdaj mi beseda ne gre z jezika, ker mi je v otroških letih nekako pregrobo zavezala srce...«

Na teh dveh primerih — ki so pogosti v naši družbi — lahko vidimo, kako občutljivo je otroško srce in da dostikrat matere same zakrivijo, če odkritosrčno otroško srce pozneje zanje zakrknje. Za otroka morate le najti časa, da poslušate njegove skrbi, njihove težave in srečo. Tako si boste pridobile njihovo zaupanje — in tudi ko bodo starejši, bodo v vas še vedno našli najvrednejšo prijateljico.

POMLADANSKI SEJEM MODE V LJUBLJANI

30. marca letos bo z II. sejmom mode in usnjarstva z mednarodno udeležbo in Ljubljani odprta letošnja sezona sejmov v Jugoslaviji.

Potrošniki se zlasti in predvsem zanimajo za končne oblačilne in obutvene proizvode. Zato bo letošnji modni sejem predvsem prikazal najnovejše vzorce, modele in kroje ženskih, moških in otroških oblačil za razne priložnosti in potrebe. Prav tako seveda tudi razne modele pomladanskega in letnega oblačila ter modnih galanterijskih dopolnil. Predvsem pa bo pomladanski sejem populariziral našo domačo proizvodnjo konfekcijskih oblačil kakor sploh sodoben in praktičnejši način oblačenja.

Novi modeli in kroji oblek, oblačila in raznih galanterijskih okraskov ne bodo le prikazani kot mrtvi predmeti, temveč jih bodo manekini vsako dopoldne in popoldne v steklenem paviljonu A prikazovali številnim obiskovalcem. Tako bodo imeli obiskovalci sejma in revije možnost, da si te proizvode natančneje ogledajo. Vsak obiskovalec sejma bo namreč dobil anketno polo z vprašanji, na katere bo odgovoril ter se tako udeležil nagradnega žrebanja. Proizvajalci bodo tako dobili številne izjave in ugotovitve o okusu, željah in potrebah potrošnikov, kar bo vsekakor vplivalo na bodočo proizvodnjo. Vsak dan pa bo tudi v dvorani kina Union popoldne in zvečer še posebna elitna modna revija.

»Kaj mu naj odgovorim?«

olajšati srca. Kasneje, ko sem že hodila v šolo, je bilo prav tako. Ko sem dobila v šoli odlične red, sem hotela to srečo in ponos z nekom deliti, pa sem pridrla k mami, jo objela in začela pripovedovati... Toda še pol stavka nisem izustila, me je že mama sunila od sebe — »Nikar ne kriči tako, saj to je vendar tvoja dolžnost, ko si nadarjena!«

Počasi sem se naučila premagovanja. Kadar mi je sililo na jezik kaj težkega ali veselega, sem se vselej spomnila, da mama nima časa zame. Pa tudi moje

Z delavnico na hrbtu...

Gospodinje sicer nerade kuhajo v zakrpanih loncih... Pa vendar najde obtrtnike z delavnico na hrbtu vedno dovolj strank

Kje naj bi stala Glasbena šola?

Za primerno stavbo Glasbene šole, ki jo kulturno Celje tako pogreša, so se letos pristojni forumi začeli z vso resnostjo zavzemati. Nalogo so poverili Društvu inženirjev in tehnikov, ki bo začelo pripravljati idejne osnutke. Pri društvu je že osnovan odbor strokovnjakov, ki bodo delali na tem vprašanju. K delu bodo pritegnili tudi glasbene strokovnjake v Celju in izven Celja. Za lokacijo, kjer bi stala Glasbena šola, se zaenkrat še niso zedinili. Prav bi bilo, da bi pri tej odločitvi sodelovali poleg glasbenih strokovnjakov tudi ostali Celjani in dostavili svoje mnenje Društvu inženirjev in tehnikov. Društvo je k tej nalogi pristopilo z izrednim razumevanjem in bo tudi kot prvo prispevalo h gradnji šole izdatni znesek.

Po okvirnem programu, ki ga je napravila Glasbena šola, bo nova šola mo-

V TRGOVINI »MERKUR« SO UKINILI ŠPECERIJSKI ODDELEK

S 15. marcem so v celjski trgovini »Merkur« prenehali s poslovanjem špecerijskega oddelka in bodo v bodoče poslovali kot specializirana trgovina z železino. Poleg bogate zaloge železnine bodo imeli v zalogi tudi gradbeni material, veliko izbiro stavbenega in pohištvenega okovja, vsakovrstno orodje za obrtnike, praktične predmete za gospodinjstvo ter kolesa.

S CELJSKEGA UČITELJIŠČA

Letos je mladinska organizacija na celjskem učiteljskišči organizirala marksistični krožek, v katerega je vključeno 34 dijakov. Uvodno predavanje je pripravil ravnatelj učiteljskega tov. Anton Aškerc. Govoril je o silah socializma, ki ustvarjajo svet. Po predavanju so dijaki razpravljali o tej temi še trikrat.

V kratkem bodo organizirali predavanje o poteh socialistične Jugoslavije, preštudirali pa nameravajo tudi Manifest. Za marksistični krožek je med dijaki izredno zanimanje, saj so prav bodoči učitelji tisti, ki se morajo najtemeljiteje seznaniti z našo družbeno ureditvijo in prehodom naše države v socializem. Pri delu krožka pomaga in svetuje profesorica Lojzka Gostečnik.

USMILITE SE NAS!

Vsak dan hodim mimo nas na stotine domačin in tujih potnikov — in lahko nam verjamete, da nas je sram, ker se kažemo v taki obleki. Sicer je cela — saj smo jo šele pred kratkim oblekli — toda sramotno umazana. Nismo se sami umazali — saj smo negibni — ampak našli so se nepridipravi in nas popackali z različnimi kredami in celo s kolomazom. Prosimo, da bi se nas nekdo usmilil! Če ne kdo iz hiše, ki ima snago na skrbi, pa bi morda mestno podjetje »Snaga« dalo pometaću, ki vsak dan pometa Prešernovo ulico, junjo, da bi nas umil.

Da boste vedeli, kdo smo, si oglejte v Prešernovi ulici (pri hišni številki 5 in 7) — stebre pri vnosu. Hvala v naprej!

Gibanje prebivalstva

V času od 9. do 16. marca 1957 je bilo rojenih 25 dečkov in 33 deklic.

Poročili so se: Stefan Ivan Baldasin, delavec in Terezija Bobnik, delavka, oboje iz Celja. Jožef Vodičar, delavec iz Vizmarjev in Ana Jazbec, delavka iz Slov. Javornika. Franc Lešek, ključavničarski pomočnik in Avgustina Kuhar, šalka, oboje iz Celja. Ladislav Gačnik, šofer in Fanika Skobe, babica, oboje iz Celja.

Umrli so: Julijana Kelhar, gospodinja iz Zabukovec, stara 22 let. Avgustina Golob, uslužbenica iz Celja, stara 54 let. Majda Spacapan, šolarica iz Petrušev, stara 11 let. Elizabeta Habjan, gospodinja iz Trnovca pri Celju, stara 55 let. Anton Hrašnik, upokojenec iz Zg. Hudinja pri Celju, star 79 let. Rihard Ključar, dentist iz Celja, star 65 let. Milena Goropevič, otrok iz Dolenje vasi, stara 3 leti.

rala imeti prostora za 400 učencev, počevalo pa bi 20 stalnih in honorarnih učiteljev. Predvidoma bi naj šola vsebovala 11 učilnic, 5 manjših prostorov za večerjanje, 1 večji in 1 manjši razred za teoretični pouk, prostor za orkester, pevске vaje, pisarno, koncertno dvorano s 300 sedeži ter stanovanje za ravnatelja in hišnika.

(PISMO UREDNIŠTVU)

ZAKAJ V MLEKARNI NE KUPIM RADA MLEKA?

Pred kratkim smo brali v časopisu, da ljudje raje kupujejo mleko pri kmetu kakor v mlekarni. Vzrok za to bi najlaže pojasnili potrošniki sami. Sama kupujem mleko, zdaj od kmeta, zdaj v mlekarni. Zato vam povem svoje izkušnje. Navadno grem v mlekarno s steklenico. Prodajalka mi jo nalije tako hitro, da je v njej poln vrat pen. Tudi če grem po mleko s kanglico, jo prodajalka tako hitro nalije, da steče iz merice precej nazaj. Če vliiva še z viška, se mleko peni. Tako mi hitro nalije 2 litra in ves vrat v kanglici je poln pen, da se težko zapre. Ko pridem domov, se pene že razblinijo in mleka manjka točno za 1 dl — za eno skodelico kave. Od mnogih strank se to dnevno nabere kar litre mleka v dobro mlekarno. Priznati moram, da so prodajalke v vseh mlekarnah enako izveščane v tej naglici. Da čaka vrsta potrošnikov, to prodajalke ne bi smelo opravičevati v njeni naglici, ker bi vsaka stranka gotovo raje počakala nekaj trenutkov dalj, samo da bi dobila točno mero.

Povem tudi to, da če mi na trgu napolni kmetica s steklenico dvolitrsko kanglico, se le-ta brez pen težko zapre. Marija Koren, Aškercova ulica

Kronika nesreč

SMRTNA NESREČA NA STAREM GRADU

73-letni Jakob Rozman iz Celja je delal v nekem vinogradu na Starem gradu. Ko se je zvečer vračal domov, je po nesrečnem naključju padel preko skale. Pri padcu si je prebil lobanjo in bil na mestu mrtev.

Dveletna Milena Droflek iz Rogaske Slatine se je z vrolo tekočino poparila po telesu.

Pri padcu je utrpel poškodbo prsnega koša Franc Rezar iz Dolenje vasi pri Prebodu.

Pri padcu si je poškodovala nogo Angela Sotošek iz Celja.

Osemletni Vinko Najdenik iz Zvodnega pri Celju je padel s podstrešja in utrpel težje poškodbe na glavi.

Dveletni Edvard Dolar iz Rogaske Slatine je pri igri dobil poškodbe na glavi.

Pri vlačanju lesa iz gozda si je težko poškodoval nogo Milan Kotnik iz Pongraca pri Grižah.

Pri rezanju lesa si je poškodoval roko Ivan Grum iz Celja.

Pri vožnji s kolesom je padel in si zlomil nogo Danijel Vovk iz Celja.

Na ulici je padla Marija Zlatič iz Celja. Utrpela je notranje poškodbe.

Pri delu v Lesni industriji Mestinje si je težje poškodoval roko Emil Zlof iz Pristave.

Pri pretepu v Storah je dobil težko rano na glavi Ivan Lorger iz Celja. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico.

PO ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

MOZIRSKA OBČINA BO LETOS VISOKO AKTIVNA

V mozirski občini bodo te dni na 13 zborih volivcev obravnavali predloge družbenega plana in proračuna za letošnje leto. Razveseljivo je dejstvo, da bo letos mozirska občina zaradi strukture kmetijskih posestev ter primerne velikosti, ki je ekonomsko upravičena, visoko aktivna. Imela bo za 40 odstotkov več sredstev kot znaša njen administrativni proračun — kljub temu, da bo 22 milijonov oddala okrajju.

NAD 39 VAGONOV UMETNIH GNOJIL BODO PORABILI

Kmetijske zadruge v mozirski občini so pred kratkim zaključile akcijo o konkretnih nalogah na področju pospeševanja kmetijstva. S tem v zvezi je bilo po vaseh skupno 53 sestankov, katerih se je udeležilo preko 800 kmetov-zadružnikov. Predstavniki KZ in drugi kmetijski strokovnjaki pa so osebno obiskali kakih 350 kmetov. Akcija je na splošno zelo dobro uspela. Na terenu je bilo zbranih naročil za preko 39 vagonov umetnih gnojil — enkrat več kot lansko leto.

ZK bodo letos posvetile posebno skrb

raznim manjšim melioracijam na skupni površini preko 40 ha. Redno gnojenje travnikov bodo po navodilih strokovnjakov opravili na površini 140 ha. Predvidena je tudi ureditev 152 hlevov, gradnja 20 silosov in 21 gnojnih jam. Na področju sadjarstva je predvidena asanacija sadovnjakov na površini 50 ha. Tudi površine jagodičevja bodo znatno povečali.

PLUGI IN TRAKTORJI ŽE POJO

Letošnja zgodnja pomlad je tudi v mozirski občini pospešila spomladansko setev. Tako vidimo že nekaj dni na njivah kmete, ki pridno orjejo in sejejo. Kmetijske zadruge so kmetovalcem pravočasno preskrbele dobro seme in umetna gnojila. Zadruga pa so tudi pravočasno popravile in izpopolnile svoj strojni park, ki zadostuje za potrebe spomladanske setve. Žal pa se opaža, da je strojni park premalo izkoriščen, zaradi previsokih cen strojnih uslug. Čeprav gre setev nekoliko počasneje, se kmetje raje poslužujejo vprežne živine, ki je na terenu dovolj, pa tudi cene teh uslug so precej nižje.

Žalne svečanosti po celjskem okraju

Menda ni kraja, kolektiva, ustanove, kjer bi se ne poklonili spominu preminulega predsednika Zvezne ljudske skupščine in revolucionarja Moša Pijade. Povsod so bile, pa četudi najskromnejše, komemoracije, na katerih so delovni ljudje obudili spomin na velike zasluge tega velikega sina delavskega razreda, katerega nenadna smrt je prizadela vse jugoslovanske narode.

Imamo poročila samo iz nekaterih krajev, toda prepričani smo, da so bile žalne svečanosti povsod, kjer bivajo in delajo naši ljudje.

V ŠMARJU PRI JELSAH

so se na žalni svečanosti poklonili pokojnikovemu spominu v ponedeljek. Komemoracija je bila v kino dvorani. O pokojnikovi življenjski poti in nje-

NAJBOLJŠI KRAVI V KONJSKI IN TEPANJSKI ZADRUGI

Na področju konjske in tepanjske zadruge vodijo molzno kontrolo pri 112 kravah na 42 gospodarstvih. Od zasebnih živinorejcev imata najboljšo molznilnico Henrik Petrin in Ivan Arbačar. Krava prvega rejca je dala v enem letu 3.635 kg mleka, od drugega pa 3.535 kg. Ob letnem zaključku je 47 krav dalo povprečno po 2.217 kg mleka. Dokaj višje pa je povprečje pri kmetijskem gospodarstvu. Tu znaša povprečje na 1 kravo 3.284 kg mleka, ena med njimi pa je dala celo 5.011 kg mleka letno. Pri tem igra seveda zelo važno vlogo pravilno krmiljenje, pravočasno spravilo sena in otave, izbira dobre živine, česar se mnogi živinorejci še ne zavedajo v celoti.

IZ KOZJEGA

Za tukajšnji živinorejski okoliš bodo ustanovili mlekarno v Kozjem. Prostore imajo že na razpolago, treba jih bo le še preurediti. Zadruga bo nabavila poltovornik za dovažanje mleka. Prevoz v Celje je predrag, medtem ko bo prevažanje doma mnogo ceneje, kar bo utrdilo tudi cene mleku. S tem bo mo dvignili živinorejo in kakovost molznice.

TEKMOVANJE KMEČKIH PROIZVAJALCEV

Na seji upravnega odbora Kmetijske proizvajalne poslovne zveze v Celju so preteklo soboto sklenili, da bodo na območju te poslovne zveze organizirali tekmovanje kmečkih proizvajalcev.

OFENZIVA

— Mejdus, pa sem ga le dobila!

TOVARNNA ORGANSKIH BARVIL CELJE sprejme

STROJEPISKO z znanjem stenografije

Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe s kratkim lastnoročno napisanim življenjepisom pošljite na upravo podjetja.

Novice iz Laškega

Pred dnevi je bila v zdravilišču Laško izvedena krvodajalska akcija, katere se je udeležilo preko 70 Laščanov. Naslednja akcija bo v tovarni lesne galerije v Rimskih Toplicah. Te akcije nameravajo v laški občini nadaljevati skozi vse leto.

Minuli teden se je vnelo pobočje Huma. Ker je bila trava suha, se je požar nenadoma razširil skoraj na vso površino, pri čemer je nastala milijonska škoda. Gasilska društva so bila sicer takoj na mestu, vendar je požar uničil najlepši del smrekovega gozda. Požar so zakrivali otroci, ki so se igrali z ognjem. Velika materialna škoda ponovno opozarja: starši, pazite s čim se igrajo vaši otroci!

Občinski ljudski odbor Laško je skupno z vsemi političnimi in družbenimi organizacijami organiziral žalno sejo, na kateri so počastili lik pokojnega revolucionarja, Moša Pijade.

HUM NAD LAŠKIM JE GOREL...

Ošljen hrib nad Laškim je neke vrste posebnost in priljubljena izletniška točka. Nanj se vsak red povzpe, ne samo zaradi razgleda, temveč tudi zaradi pestre flore. Na tem hribu rastejo namreč redke planinske rože, kar je pri tej višini še večja redkost.

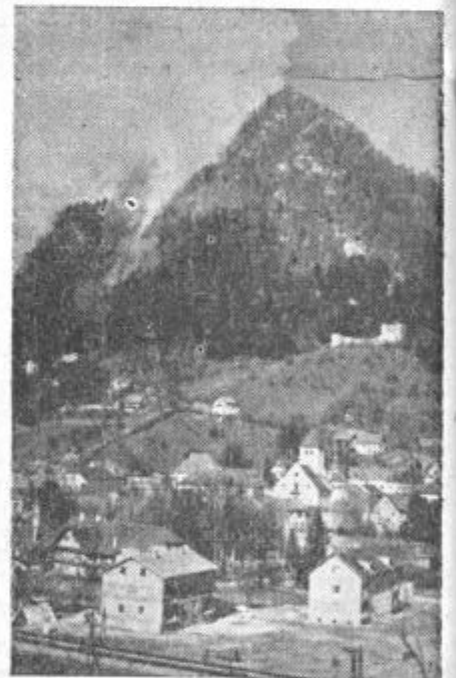
Hum pa je vedno v nevarnosti požarov. Resje in suha trava, zraven pa mala neprevideznost z ognjem in že je hrib v plamenih. Gorel je že mnogokrat. Zadnja leta sicer ni prišlo do požara, toda preteklo sredo se je zgodilo.

Kako je do tega prišlo, pričata dva dokumenta. (Dogodek je opisal šestnajstletni vajenec Stane Podhumšek, pričujočo sliko pa nam je poslal fotograf amater Ludvik Krese:

Hum gori!

Bilo je lepo popoldne. Sonce je močno pripekalo, ko se je oglasil zategli glas sirene. Od vznožja Huma so se sukali pod nebo veliki kolobarji dima. Veter je podpihal pravemo, ki so zajeli suho dračje in travo. Požar se je naglo širil.

Toda tudi pomoč je bila že tu... Prihiteli so gasilci iz Laškega, Rečice in Celja. V bitko z ognjem so se spu-

stili tudi obvezniki predvojaške vzgoje in meščani. Bila je huda vročina. Dim nam je silil v grla in oči. Stareši pa smo s strahom in občudovanjem zrl v uničujoče plamene. V obeh starejših je bila samo groza in misel na škodo, v nas občutek veličine razdivjanega ognja.

V četrti popoldanski uri je požar dosegel vrh in se začel širiti že na nasprotno stran. Ljudje so se zagrizli v gašenje, kopali, podirali ožgana debla, mlátili z vejami po goreči travi in praznili polna vedra vode, ki so jih podajali iz rok v roke od podnožja do vrha.

Končno smo uspeli. Požar je bil pogasen.

Baje je to tretji požar v takem obsegu. Hum je bil rešen popolne nesreče, kajti redka plast zemlje na skalah se drži le z zelenjem, če pa bi zelenje zgorelo, bi ta prijazen hrib kmalu postal gola skalnata škrbina.

ALUMINIJASTO POHIŠTVO

Delovni kolektiv Tovarne poljedelskih strojev v Sentjurju, ki je lani začel v težave zaradi zastoja pri prodaji kmetijskih strojev, je prvi v Jugoslaviji začel izdelovati aluminijasto pohištvo in aluminijasto gradbeno pohištvo. Tovarna dela sedaj pod novim naslovom »Alpos« in ima polletno proizvodno aluminijastega pohištva že razprodano. Naročenih pa tudi v afriški državi Kenija in Uganda. Razen tega bo tovarena nadaljevala s proizvodnjo kmetijskih strojev.

SPORT

Več delavske mladine v Partizana

Pred dnevi so zborovali telovadci Partizana Celje-mesto, ki imajo svoje prostore v II. osnovni šoli. Skrbno pripravljen in obiskan občini zbor je dokazal, da so razmere v društvu prav dobre, da več ali manj vsi spoznavajo vrednost in koristi telesne vzgoje in se resneje oklepajo partizanskega društva kot v prejšnjih letih. Partizan Celje-mesto združuje 432 članov, od tega 272 aktivnih, ki redno dvakrat tedensko obiskujejo vadbo in še pod vodstvom poštvovalnih vodnikov in vodnic seznanjajo s pestrim vadbenim programom. Glavno breme dela še vedno pada na vodnike in vodnice, ki morajo biti vedno na svojih mestih in poprečno pri vadbi urli skrbeti za zapeljivih 40 telovadcev oziroma telovadk. To je vsekakor previsoka številka, ki zahteva od vsakega vadiatelja izredno velikih naporov pri izvajanju kvalitetne vadbe. Društvo ima v svojih vrstah pretežno šolsko mladino iz osnovnih in srednjih šol, zelo nizek odstotek pa de-

lavske in vajske. Ta socialni sestav povzroča v društvenem življenju določeno nihanje, kajti med šolskim letom je delo društva na veliki višini, v času počitnic, ko se šolska mladina porazgubi, pa je že vsa zadnja leta opaziti periodično mrtvilo. Materialne težave niso pravzaprav dušile društvenega dela. V ospredje pa se postavljajo naslednji problemi: 1. vodniški kader, 2. izboljšanje socialnega sestava članstva in 3. izgradnja telovadišča. Pomanjkanje vodniškega kadra je splošen problem partizanske organizacije, ki ga ni mogoče rešiti kar čez noč, saj nam je več ali manj znano, da se vodniki vzgajajo skozi daljše obdobje aktivnega dela in življenja v društvu. Sedanj izkušeni starejši vadiatelji bodo morali iz vrst sposobnih aktivnih telovadcev poiskati in vzgajati nov vodniški kader. Drugi problem Partizana Celje-mesto bo možno rešiti s sodelovanjem mladinske organizacije in boljšo povezavo z vodstvi celjskih vajskih šol. Vsekakor je treba ta problem povezovati s tretjim — izgradnjo telovadišča poleg društvenih prostorov v Kersnikovi ulici. Društvo je danes prisiljeno vaditi v zaprtih prostorih, ker nima telovadišča. Že tri leta ga gradi poleg II. osnovne šole, v gradnjo je vložilo preko 1.500.000 din in veliko prostovoljnega dela, pa še ni prostor uporaben za vadbo. Vsekakor bi društvo pritegnilo v krog svojih aktivnih sodelavcev večje število mladine, če bi imelo vadbo na prostem na urejenem telovadišču. Mladinske skupine Betona in učiteljica so se trudile z udarniškim delom, da bi dovršile vsa dela pri urejevanju prostora, tudi TEP in Cinkarna sta z brezplačnim dovolom ugaslih ogorkov mnogo pomagali pri tej gradnji, treba pa bo še sredstev in delovnih rok, da bo prostor lahko služil svojemu namenu. Vsekakor bi lahko pričakovali pri gradnji tako nujnega objekta tudi večjo pomoč celjske občine, saj bo telovadišče služilo tudi za pouk telesne vzgoje na II. osnovni šoli in učiteljicu, kjer je okrog 1300 šolske mladine.

DVA SONCNA DNEVA NA GOLTEH

Menda zlepa ne bo pozabilo 120 udeležencev letošnjega smučarskega prvenstva srednjih in strokovnih šol celjskega okraja čudovit planinski svet in doživljanje na Golteh. Toplo pomladansko sonce, ki je ob prisojnih straneh zbudilo k cvetju žefran, teloh, trobentice in marjetice tudi na višini 1400 m, je poživljalo že itak razgibane mlade smučarje. Na vrhu Medvedjaka, na višini 1554 m, je bilo nastopno mesto za veseljalom. Ves teren je bil zavrt in snežno odejo, vladalo je popolno brezvetrje in sonce je že kar v jutranjih urah gredo na svo moč. Čudovit je bil razgled tega marčnega

dne z Medvedjaka. Klic starterja je marsikoga sdramil iz prijetnega uživanja. — »Pozor, pripravljeni smučarji! Kar 50-krat se je oglasilo to povelje in vsakej takrat se je po severovzhodnem pobočju Medvedjaka spustil po odličnem srencu mlad smučar. Z vsó hitrostjo so vjnigali skozi številna vrata, da se je za njimi kar skadilo. Premagati je bilo treba dolgo progo 1300 m, s skorajda 500 m višinske razlike, vmes pa še presmetati skoki 32 vratic. Trdo so se spoprijeli mladi tekmovalci v borbi s snegom in sekundami. Nič manj prijetno ni bilo na položnih smučiščih pri Starih stanih, kjer je bil start in cilj za teke. V obliki osmice je bila speljana proga, tipično spokljuzka kot je dejal izkušeni tekač Verk, saj je vodila skozi čudovite smrekove hoste in jase, vmes pa še preko znamenitih pastirskih staj in bajt, ki poživljajo že itak lepno okolico. Vse živo je bilo tudi v Moravi, kjer je 48 mladincev preizkušalo svoje znanje na 22 m skakalnici. Povsod na tekmovalnih prostorih so bili zbrani najboljši predstavniki in tem sportu iz celotnega okraja. Srečal si že izkušene smučarje-tekmovalce, med njimi tudi mlade pogumne skakalce, ki so se ob zadnji planiški prireditvi spuščali preko mostu 80-metrске skakalnice pod Poncami, tu je poleg srednješolske mladine iz celjske, žalske, soštanjske, moziške in sentjurske občine bila zbrana tudi vajska mladina, eni z večjimi, drugi z manjšimi tekmovalnimi izkušnjami. Vsi so želeli pokazati kar največ znanja in si priboriti kar najboljšo mesto. Kot že to že navada na športnih tekmovaljih, tudi tokrat ni manjkalo presenečenj. Razveseljiva je ugotovitev, di so se v ospredje prerinili tudi mlajši tekmovalci (Rom, Deleja, Pestotnik, Sovinec Ema, vrsta skakalcev itd.), še posebej pa vajenci iz MIS Store in vajske šole I. iz Celja. Napredek je bil otipljiv in lahko le čestitamo strokovnjakom po naših šolah, da se v tolikšni meri ogrevalo za rast smučarstva.

Tehnični rezultati:
Veseljalom, starejši mladinci: 1. Arzenšek (II. gimn.), 2. Grmek (MIS), 3. Krumpak (MIS), 4. Zdravce (vaj. I. Celje), 5. Kostomaj (I. gimn.). Mlajši mladinci: 1. Rom (II. gimn.), 2. Deleja (Velenje), 3. Kopicsek (Sentjari), 4. Camček (Velenje), 5. Kopicsek (Sentjari). Mladinke: 1. Blaznik (I. gimn.), 2. Kocol (I. gimn.), 3. Gabrič (učit.), 4. Krušič (II. gimn.). Teki, mladinci: 1. Verk, 2. Zupane (oba II. gimn.), 3. Strajher, 4. Polane (oba učit.), 5. Kač (vaj. I. Celje). Mladinke: 1. Sovinec (Polzela), 2. Dirnšek (učit.). Skoki: 1. Kotnik (I. gimn.), 2. Boštrovic (Soštanj), 3. Hancič (vaj. I. Celje), 4. Zavolovšek (Morzije) in 5. Ramiak (vaj. Soštanj).

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 123 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISK CELJSKA TISKARNA V CELJU

VERK IN SOVINEKOVA — NAJUSPESNEJŠA NA REPUBLIKEM PRVENSTVU!

V Podkorenju je bilo te dni republiško smučarsko prvenstvo srednjih in strokovnih šol, ki se ga je udeležila tudi 49-članska ekipa iz celjskega okraja. Največ uspeha so na tekmah z izbranimi smučarji iz Slovenije pokazali naši tekači, kjer je Verk Emil zaostal za zmagovalcem le za nekaj sekund, Sovinec Ema iz Polzela pa je zašla na progi, izgubila dragocene sekunde in kljub temu bila še druga! Med 50 tekači so celjski mladinci bili na naslednjih mestih: 2. Verk, 10. Strajher, 12. Polanc, 14. Zupane, 20. Kač in 21. Novak. V veseljalomu, kjer je nastopilo 35 tekmovalcev, med njimi celotna slovenska mladinska smučarska reprezentanca, pa najdemo na 10. mestu Krumpaka, na 12. Zdravca, na 14. Grmeke, na 16. Romo, na 18. Delejo in na 20. Arzenška, od katerega smo pričakovali mnogo več, pa je med tekmovalcem kar trikrat pogrnil v sneg. Vsekakor še ni dovolj obhvalil svojih novih smučil! V skokih (23 tekmovalcev) pa so bili: 8. Naročnik, 11. Tepež, 14. Hancič, 15. Boštrovic in 16. Kotnik.

VELIKO ZANIMANJE ZA ATLETIKO V VELENJU

Pretekli teden so za uvod v atletsko aktivnost priredili v Velenju propagandni atletski dan. Kar 94 mladih tekmovalcev se je zbralo na atletskih napravah na lepem stadionu. Tekmovali so v tekih, skokih in metih. Doseženih je bilo za začetek več odličnih rezultatov, ki kažejo, da bodo velenjski atleti in atletinje od strokovni vadbi za celjskim klavirjem najmočnejši atletski kolektiv v našem okraju.

1100 MLADINE NA SPORTNIH IGRISCIH!

Mladina II. gimnazije je svoj zadnji športni dan preživela v športnih igrah. Ob tolikšnem številu mladine so bila celjska športna igrišča premalo številna, da bi sprejela vse ljubitelje športnih iger. V kratkem dopoldnevu je bilo odigranih 32 nogometnih, 24 rokometnih in 12 odbojcarskih tekem. Kdo bi našteval zmagovalce! Nihče jih ne pozna. Trdimo le lahko, da je med njimi tudi dober odstotek taktičnih, ki bodo lahko nastopili v najkrajšem času v športnih društvih.

SPORTNI NOVINARJI IN FUNKCIONARJI

Pred dnevi je sekcija športnih novinarjev Novinarskega društva LRS sklicala v Celju posvet z vodilnimi delavci v telesno vzgojnih in športnih organizacijah. Na posvetu so celjski delavci na tem področju seznanili športne novinarje o perečih vprašanjih in problemih telesne vzgoje in športa v celjskem okraju, obenem pa opozorili športne novinarje o vlogi tiska pri nakazovanju in obveščanju javnosti o osnovnih vprašanjih telesne vzgojne in športne življenja. Posvet je bil koristen, nakazal je veliko problemov, ki bi jih naj v tisku načeli naši novinarji z analitično oceno, s konkretnimi primeri iz življenja naših društev, odnosi do telesne vzgoje in športa, o njihovi družbeni funkciji, o vplivu telesne vzgoje in športa na delovno storilnost, za zdravje in prijetno razvedrilo naših ljudi, o rekreaciji, o telesni vzgoji na naših šolah, o telesni vzgoji kot važni vrsti preventivne medicine itd. Od goliš športnih rezultatov in reportaž bo treba preko tiska s konkretnimi podatki opozoriti celotno javnost, še posebej pa odločujoče in izredno važnost telesne vzgoje in športa za zdravo rast in vzgojo naših mladih pokolenj.

Franjo Jaklič - 50 letnik

Kdor ga pozna, koledarja skoraj ne bi vorjel. Da pa tak kakršna je mladostno nagnan in delaven, ni samo zaradi svojega vedrega značaja in svetle nrave, marveč predvsem zaradi svojega veselja do športa in športno dejavnosti, je gotovo. Franjo Jaklič spada v tisti rod celjskih smučarjev in planincev, ki teh dveh športov še niso ločili, temveč med seboj drug drugega izpopolnjevali, ko so z enakim navdušenjem gojili oba. Trideset let — kdo bi si mislil — je tega, kar je začel hoditi v gore pozimi in poleti, predvsem na Mozirске planine in Savinjske Alpe. Po drugi svetovni vojni je kot poživljen ljubitelj planin stopil v odbor PD Celje, ki je stalo pred težko nalogo, kako obnoviti popolnoma razdejano društveno gospodarstvo. Najdemo ga med najbolj stannovitimi prostovoljnimi delavci pri obnovi Mozirске kočice od l. 1946 do l. 1949 in pri obnovi Logarske doline od l. 1951. Nedeljo za nedeljo mu ni bilo žal ne časa ne moči in ne denarja, zapoznil pa se je vselej pri najtežjih delih, ki so se jih drugi prostovoljci ogibali. Ko se je ustanovil pri PD Celje smučarski odsek, je bil tov. Jaklič kot starter stalni član tehnične ekipe odseka in kot tak aktivni pomočnik pri organizaciji vseh smučarskih tekmovalnih celjskih smučarjev od leta 1945 pa vse do danes. Kot dober smučar je pred in po vojni preskušal najbolj znani smučski svet v savinjskem področju, predvsem Golte, bil pa je večkrat tudi zimski gost na Korosici, Raduhi in Okrešlju. Prav tako je bil vsa leta po vojni od leta 1946 zvest in vesten član sodniškega zbora AD Klavir in je torej kot sodnik za skoke aktivno sodeloval pri izrednem vzponu

tega atletskega društva, žigar član upravnega odbora je več let. Tudi na zadnjem občnem zboru ga je članstvo ponovno volilo v upravni odbor. Franjo Jaklič v vseh teh društvih ni bil samo odbornik, ki se od časa do časa potrudil na seje, marveč je bil povsod nepogrešljiv garat, bodisi kot gospodar pri planinskih bodosi kot član tehnične sekcije pri smučarjih in atletih. Zato se ga športno Celje po pravici ob njegovem življenjskem jubileju spominja in mu želi še mnogo zdravih, delavnih dni za napredek in športno vzgojo celjske mladine.

NEDELJSKI SPORTNI PROGRAM:

Ob 15. uri na Skalni kleti — prvenstvena nogometna tekma MC lige
ZNK Celje : Kovinar (Store)
Ob 10. uri na dvorišču II. gimnazije — turnir v malem rokometu:
Gimnazija Krapina, II. gimnazija in učiteljice Celje

OBJAVE in OGLASI

PODALJSEVANJE OSEBNIH IZKAZNIC
Matični urad Občinskega ljudskega odbora Celje obvešča prebivalce mesta Celja, da podaljšujemo osebne izkaznice od 25. do 30. marca po naslednjem razporedu:
Dne 25. marca Cajoza ulica (prej del Zavedne), Copova ulica (prej Malgajeva), Cufarjeva (prej del Sp. Hudinje).
Dne 26. marca Dalmatinova ulica (prej del Nove vasi), Dečkova cesta od števil. 1 do 45.
Dne 27. marca Dečkova cesta ostale številke.
Dne 28. marca Delavska ulica v celoti.
Dne 29. marca Detelova ulica (prej del Ostroznega), Devinska ulica (prej del Ložnice), Devova ulica (prej del Selec).
Dne 30. marca Dobrova od števil. 1 do 45.

Železniško prosvetno društvo »France Prešeren« Celje — plesna šola, priredi v soboto, dne 23. marca 1957 ob 20. uri v Narodnem domu

PLESNI VENCEK
s kulturnim programom in pestrim sporedom, ki bo pod vodstvom dipl. plesnega učitelja SIMONČICA iz Maribora.
Igra orkester »Ronny«.
Vabimo vse ljubitelje plesa, da se tega venčka udeleže.
Člane plesne šole prosimo, da se istega dne zberejo v Narodnem domu že ob 17. uri.

OBVESTILO
Veterinarski Zavod Celje, center za osemenjevanje obvešča, da bomo s 1. aprilom 1957 pričeli osemenjevati dneвно
V Storah ob 13, v Blagovni ob 13,45, v Ljubuški ob 14, v Škofji vasi ob 14,30, v Smartnem v Rožni dolini ob 15, v Celju, Veterinarski zavod ob 9, 11 in 16.
Ob nedeljak v Storah ob 9, v Blagovni ob 9,30, v Ljubuški ob 9,45 v Škofji vasi ob 10, v Smartnem v Rožni dolini ob 10,15, v Celju, Veterinarski zavod ob 11.
Zivinoorejci naj bodo točno ob določenih uri na navedenih mestih. Ogled plemenjakov je dnevno ob 9. uri dopoldne po predhodni prijavi v upravi zavoda.
Veterinarski zavod, Celje

KNJIGOVODJA (lahko tudi upokojenec), samostojen, vaje sestavlja letne bilance, dobi nekajurno honorarno zaposlitev pri upravi stanovjske skupnosti v Zalcu. Nastop službe takoj. Honorar se določi po dogovoru.
IŠČEM zakonca za vinogradniška dela v bližini celjskega gradu. Prosto stanovanje, karjavi ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista.
V nedeljo, 24. marca bo prodaja majhnega posestva, sestojčega iz njiv, sadovnjaka in gozda v Kropolah št. 7, Smarje pri Jelšah (po prihodu vlaka ob 8,30).
PRODAM 3000 kg zdravega sladkega sena. Cena po dogovoru. Vprašati T. Lešnik, Smarje pri Jelšah.
PRODAM POSESTVO, okoli 2 ha njive, pri Gomilskem nov. Naslov v upravi listu.
PRODAM ugodno malo posestvo s hišo v bližini Laškega, primerno za rudarja ali podobno. Zupane Kar, Laško Debro 14 ali telefon 23-21 Celje.
UGODNO PRODAM kompletno 4,5 m² sušilnico »Linhart« v odličnem stanju. Naslov upravi lista.
PRODAM ugodno malo posestvo s hišo v bližini Laškega, primerno za rudarja ali podobno. Zupane Kar, Laško Debro 14 ali telefon 23-21 Celje.
PRODAM hišo v Stritarjevi ulici 20. Sek Franc, Celje, Plečnikova ulica 27.
PRODAM del hiše v centru mesta. Naslov upravi lista.
PRODAM živalni stroj v omari, skoraj popolnoma nov. Naslov v upravi lista.
PRODAM ugodno mizarstvo opreje. Sprejem na stanovanje delavca v Celju. Naslov v upravi lista.
PRODAM parcelo, zadržljivo, 458 m² v najlepšem delu Celja (Jenkovska ulica). Naslov upravi lista.
JABOLČNE DIVJAKE še dobite osebno pri Jelen Antonu, drevesničarju v Sentilju pri Velenju.
ZAMENJAM enosobno stanovanje v bližini mesta za enako ali drosobno v mestu. Naslov v upravi lista.
ZAMENJAM enosobno stanovanje v Zagrebu za enako v Celju. Naslov v upravi lista.
Izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih napravila moja žena Stefka. Curk Jože, Celje, Dečkova cesta 10.

PUTNIK-SLOVENIJA
CELJE
obvešča vsa cenjene stranke, da prirejamo šestdnevno avtobusno potovanje v PARIZ, ki bo junija tega leta, nadalje sporočamo, da sprejemamo prijave za tridnevno avtobusno potovanje v PIRAGO preko Dunaja na nogometno srečanje Čehoslovska : Jugoslavija, ki bo 19. maja tega leta.

V času spomladanskega vselejasa v mesecu aprila letu vabimo na 4-dnevni avtobusni izlet v MILANO. Podrobnejša navodila in posajila za potovanja v inozemstvo dobite v naši poslovalnici, prijavite se čimprej, ker je število sedežev omejeno.
Poslužuje se nakupa domačih in mednarodnih vozovnic, ker jih nudimo v predprodaji.
Pri nabavi potnega lista in vseh potrebnih viz, kakor tudi nabavo dokumentov in vezir, posredujemo hitro in solidno, zato se poslužite naših uslug.

OKRAJNI SVET SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV CELJE
iše perfektno
STENOGRAFIKINJO
Plača po dogovoru. Nastop službe 1. aprila 1957. Ponudbe z opisom dosedanjega službovanja pošljite čimprej Okrajnemu svetu Svobod in prosvetnih društev Celje, Gregorčičeva 5.

SAVINJSKA TOVARNA OPEKE, ZALEC sprejme v službo
FINANČNEGA KNJIGOVODJO
Pogoj: dovršena ekonomska srednja šola. Ponudbe z življenjepisom pošljite na upravo podjetja do 30. 3. 1957. Nastop službe takoj.

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE
razpisuje naslednja delovna mesta:
1. Obratovnega KNJIGOVODJO podjetja
Pogoj: srednja strokovna izobrazba z vsaj 5-letno prakso v gospodarstvu.
2. SALDAKONTISTA podjetja
Pogoj: srednja strokovna izobrazba z vsaj 2-letno prakso.
Plača po tarifnem pravilniku podjetja. — Nastop službe takoj. — Samsko stanovanje z opremo zajamčeno. — Ponudbe pošljite na naslov:
Gozdno gospodarstvo Nazarje

TRG. PODJETJE
Avtomobilov
LEVSTIKOVA 12
NUDI:
Avtomobile FIAT-ZASTAVA, TAM, FAP
Motorje TOMOS (Puch) kolesne motorčke JUNIOR DKW
Kolesa ROG, LASTA in uvožena kolesa.
Vse rezervne dele, potrošni in tehnični material za vse vrste avtomobilov, motorjev in koles.
Nudimo tudi gume vseh dimenzij, domače in inozemske.
Tel. 24-74, 25-74.
PRIPOROČAMO MOTORJE 50, 125, 175, 250 cm³

Radio
Nedelja, 24. marca
11.15 Izbrali ste — prisluhnite!
11.50 Zahavna glasba, vmes reklame in objave
Ponedeljek, 25. marca
17.00 Domače novice, reklame in objave
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
17.30 Sportni komentar
17.35 Izbrali ste — prisluhnite!
Torek, 26. marca
17.00 Domače novice, kmetijski problemi, reklame in objave
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
17.30 Radijski feljton
17.35 Poje Bing Crosby
17.45 Igrajo tamburaši »Fr. Prešeren« p. v. Janka Hočvarja
Sreda, 27. marca
17.00 Domače novice, reklame in objave
17.15 Klavir igra pianistka Breda Rajhova
17.30 Kulturni obzorik
17.40 Glasbena medijra
17.45 Filmske melodije
Četrtek, 28. marca
17.00 Domače novice, reklame in objave
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
17.30 5 minut za naše gospodinjice
17.35 Slovenske narodne
17.45 Igra Celjski plesni orkester p. v. Vendija Videca
Petek, 29. marca
17.00 Domače novice, reklame in objave
17.15 Poje mladinski pevski zbor »Fr. Prešeren« na II. gimnaziji p. v. Jurčka Vrežeta
17.30 Gospodarske vesti
17.35 Promenadni koncert
Sobota, 30. marca
17.00 Domače novice, reklame in objave
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!

Gledališče
CELJSKO GLEDALIŠČE
Petek, 22. marca ob 16 — Shakespeare: Macbeth. I. šolski abonma.
Sobota, 23. marca ob 20 — Stefan Zweig: Volpone. Red sobota in izven.
Nedelja, 24. marca ob 15.30 — Miloš Mikeln: Petra Seme pozna poroka. Red nedelja in izven.
Torek, 26. marca ob 20 — Stefan Zweig: Volpone. Red torek in izven.
Četrtek, 28. marca ob 16 in 20 — Večer opernih arjev in baleta. Gostovanje članov SNG iz Ljubljane, izven.
Petek, 29. marca ob 15.30 — Miloš Mikeln: Petra Seme pozna poroka. Gostovanje v Vojnaku.
Nedelja, 31. marca ob 14 — Miloš Mikeln: Petra Seme pozna poroka. Gostovanje v Tomniku.
Abonente prosimo, da poravnajo drugi obrok svojih obveznosti, ki je že zapadel. Plačila sprejema dnevna blagajna, v dopoldanskih urah pa uprava gledališča, Sladkov trg 1.
Kino
KINO UNION, CELJE
Od 25. do 28. 3. 1957: »NA RAZPOTJU«, ameriški film
Od 29. do 1. 4.: »NOCOJ POJEMO«, ameriški barvni film
KINO METROPOLE, CELJE
Od 25. do 26. 3.: »NE BODO MI VERJELI«, ameriški film
Od 27. do 30. 3.: »SPOMLADANSKE SLANE«, ruski film

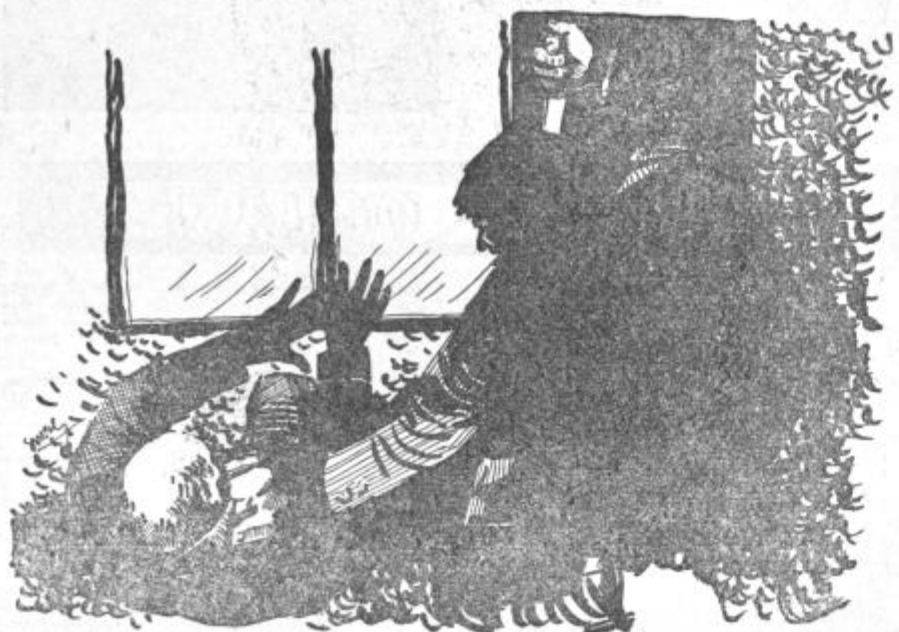

FRITZ MALCKE

(Nadaljevanje in konec)

»Predrznost vas ne bo rešila pogube,« je čez čas prepričljivo rekel prefekt. »Vas tudi ne,« je odvrnil Rosenberg. »Kdo pa govori v njenem jeziku?« »Torej je le res, da ne živijo vsi Židje v Jeruzalemu?« je z narejenim posmehom zaključil prefekt. »Da,« je rekel Rosenberg mirno, »v tem je nemara njihova usoda.« »Kdo vas je vprašal za pojasnilo? Kdo tu ukazuje?« »Vi. Kdo drug,« je ponižno rekel Rosenberg. Molecke je pozelel. »Zadavil bi vas,« je rekel, pihajoč kakor lokomotiva. »Toda za to je še vedno čas. Hočem vam pripraviti muke, zato vas bom dal izpustiti. Castnika sta se debelo spogledala, Rosenberg se ni ganil. Molecke je razložil načrt, v katerem naj bi Rosenberg služil za vabo, ki naj bi ujela Eckerja in na tistem seveda

»Ecker mora biti v mestu,« si je rekel, slekel uniformo, si nadel civilno opravo ter krenil v lov. Tako je delal nekaj noči. Hodil je zmerom ob isti uri po isti poti, ki je vodila iz jetnišnice do Črnega orla in od tod do Rosenbergovega stanovanja in nazaj. Tu je včasih pozno v noč čakal, kdaj se bo prižgala luč, toda z oken je gledala vanj tema. Ko se je nekega jutra vrnil v svojo pisarno, pa se mu je nepričakovano pojavil za hrbtom bivši vodnik Ecker s pišto v roki. To je Moleckea do kraja zmedlo. »Kaj si se vrnil?« mu je rekel, kakor da ne more skriti presenečenja. »Vedel sem, da se boš vrnil.« »Nazadnje sem te le našel,« mu je ta rekel s smehljajem. »Kakor da sva drug drugega iskala!« je vzkliknil Molecke. Pripravil se je za naskok.

tudi Rosenberga samega, in sicer tako, da bi ga zvalil v zasodo v neki krčmi na robu mesta. »V kolikor boste sledili naši volji,« je še rekel, »vam zagotavljam popolno svobodo...« »S čim mi to zagotavljate?« ga je prekinil Rosenberg. »In za koliko ur?« Nasmehnil se je. Moleckev obraz je poškratelo. »Teslo neumno!« je kriknil. »Dajem ti priliko! Toliko vam je do življenja?« Pomočal je, nato pa poklapano zdihnil: »V nasprotnem primeru, zagotavljam, je to vaš poslednji trenutek. Odločite se.« »Če pustimo to, da se tu ne da z ničimer nič zagotoviti,« je dejal Rosenberg, »ali pa mi zaupajte?« »Ne povsem, toda dovolj. Pobegniti ne boste mogli nikamor.« »Tu je žal potrebno popolno zaupanje. Polovičarstvo je izvirnik vseh slabosti.« »Zaupamo vam,« je ponovil Molecke, »s pridržkom možnosti pobega. Ta pa nikakor ne bo možen.« »Kako mi morete zaupati!« je vzkliknil Rosenberg, »če nisem z vami?« »Sprejmete ali ne?« je rekel Molecke. Rosenberg je zmignil z rameni. »Kdo mi zagotavlja uspeh? Kje naj odkrijem Eckerja? In naposled, če se mi ga že posreči kako najti, kako bi ga naj prepustil usodi blaznega fanatizma! Ne, tega ne morem sprejeti. Išcite ga sami. Vem tudi, da sem s tem neuradno podpisal svojo obsodbo, uradno jo boste podpisali vi, toda kaj morem, občutek, da sem storil prav in zavest, da vas to ne bo rešilo neizogibnega porubljenja, sta vredna še zadnjega velikega trenutka... V življenju sta namreč samo dva velika trenutka, na začetku in na koncu... vmes je samo prebijanje iz prvega v drugega. V tem je vsa modrost. Vi ste tudi že precej na koncu. In ni mnogo upanja. Rad bi mu ubežal. Kdo mu ne bi rad ubežal? Toda kam? V lastni konec. Ta bo zelo nesladen, toda pošten in zaslužen. Tak, kakršnega ste si naredili. Ecker in moja hčerka bosta takrat že da eč. Nikar ga ne išcite. To je vse.« Rosenberg je umolknil, nato pa s smehljajem dostavil: »Zdaj pa delaajte, kar or vas je volja.« Molecke se je sunkovito okrenil, dvignil slušalko in zaklical: »Stražarja!« Castnika, kakor da sta se zdramila iz zamišljenosti, sta se pijano spogledala nato sta pogledala prefekta in nato Rosenberga. Nal' trenutkov zatem sta vstopila stražarja. »Odpeljita ga!« jima je ukazal prefekt. Rosenberg se je obrnil ter mu vrgel v obraz: »Zverina.«

Ko so proti večeru izza obzidja jetnišnice odjeknili kratki strelji, je Molecke gledal z okna svoje pisarne na dvorščake. Hier je videl postavo, ki je omahnila. Tedaj je pomislil na Tereza in na to, da ga mora najti. Ni mu povedal se je, da posledje ne bo več varen.

»Nič ne poskušaj,« je rekel Ecker. »Kje je Rosenberg?« »Prepozno prihajaš. Pred nekaj dnevi je odšel.« Molecke se je zakrohotal. »Izjemno človek je bil, ta Rosenberg. Tak kakor ti.« »Misliš sem, da gre za prevaro,« je povzel Ecker, »toda preneumni ste, da bi me mogli prevariti. Torej je res?« »Da. Šel je. Zaradi tebe. Bil ti je zvest.« »In ti boš zdaj šel zaradi njega. Kdo bi si mislil!« »Tak ne bodi no neumen?« Molecke je poblede. V njegovih očeh je zasijal strah. »Vse se še da popraviti.« »Izberi si smrt,« je hladno povzel Ecker. »Šališ se. Zmerom si bil veseljak.« »Bolje, da si jo izbereš sam, kakor da ti jo izberem jaz,« je hladno dejal Ecker. Molecke se je pognal kakor ris, toda Ecker ga je pobil na tla. »Pusti me, da se dvignem.« Molecke je nekajkrat srdito udaril z ного ob tla, kakor da je hotel pritegniti pozornost straže. »Ne razbijaj,« je rekel Ecker, »ali pa te pri priči zadavim.« »Kaj si zblaznel?« je dejal prefekt. Njegov glas se je tresel. Bil je bled in hotel se je dvigniti. »Le ostani tako,« je rekel Ecker. »Poslej ti ne bo treba več vstajati, ti pes garlavi.« Segel je pod suknjo in izvlekel mesarski nož ter mu ga v naskoku s podvojenjo močjo zasadil skozi goltanec v tla. Molecke je globoko zavzdihnil. Njegov obraz se je spacil, iz ust pa so prihajali nerazločni glasovi. Obležal je brez moči.

Ecker je še tistega dne zapustil mesto, policija ga je še dolgo iskala, toda brez uspeha. Poslej se o njem ni več govorilo.

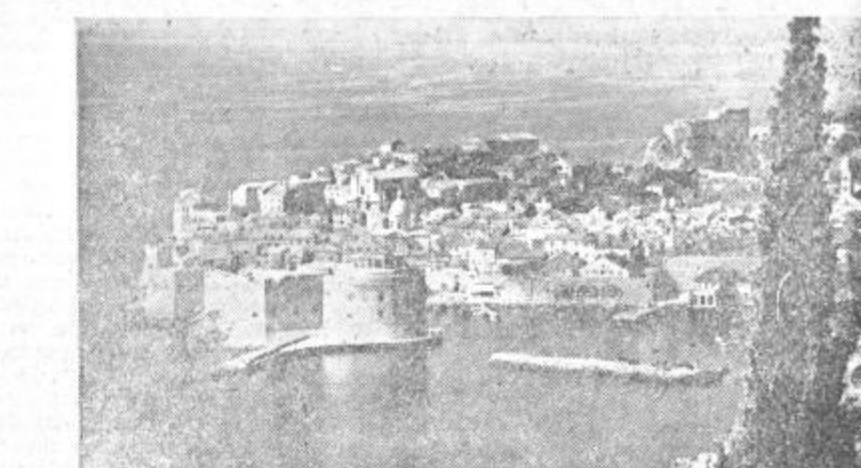
PO DVEH IN POL STOLETJIH — REHABILITACIJA DVEH CAROVNIC
V eni izmed ameriških držav je senat proglasil dve ženi, ki so bile leta 1692 obsodene na smrt zaradi čarovništva, za nedolžne. Po omni teh dveh žensk so zahtevali revizijo sodbe, da bi »opravičeni« z družinskega imena. V resnici gre verjetno za denar, kajti zahtevajo tudi odškodnino. Senat te države se še ni odločil za izplačilo odškodnine, ker navaja, da je tisto ozemlje bilo takrat kolonialna Anglije in da je britanski Sprednji dom odgovoren za krivično obsodbo, potem akem mora Anglija plačati odškodnino.

DVOLETNI PES — »STAREC...«
V univ. zite nam laboratorij u v Bigl-williu »Amo« je dvoletni lovski pes, ki je postal »starec«. Toda ta žival, ki bi morala šteti »sveto mlados«, kaže vse znake starosti. Vzroki: od prvih dni je pes dobival injekcije rad.aktivnih izotopov. Bologi trdijo, da je notranje žarčenje radioaktivnosti zmanjšalo odpornost tega bitja in povpspešilo s aranje. S temi poizkusi želijo znanstveniki najti sredstva, kako bi tak proces pri živih bitjih odstranili.

Diplomacija starega Dubrovnikar... .

Pomlad je tu, za njo pa pride poletje, ko bomo odhajali na oddih. Marsikoga bo zaneslo na jug sinjega Jadrana v Dubrovnik — mesto z bogato zgodovinsko preteklostjo. Ne bo nam odveč, če bomo vedeli nekaj več o preteklosti dubrovniške republike, toda tokrat ne o dubrovniški arhitekturi, temveč o njegovi diplomaciji, katere spretnosti se je imela mala samostojna državnica za svoj obstoj in bleščeče uspehe zahvaliti. Zunanjo politiko Dubrovniške republike in njeno diplomacijo je vodil celoten zbor dubrovniških senatorjev. Pred celotnim senatom so brali vso tujo korespondenco in razpravljali o zunanje-političnih vprašanjih. Vsi skupaj so določali smer in poteze v zunanji politiki, odločali o strategiji in taktiki, ki so jo podvzemali njihovi diplomati na tujih dvorih. Senat je tudi z večino glasov volil nove diplomatske predstavnike. Mali svet, ki ga je predstavljala šestorica odbornikov — knezov, je predstavljal samo kanal, po katerem je v Senat prihajala korespondenca. Mali svet je opravljal zgolj tehnično plat zunanje-političnih poslov. Dubrovnik ni imel posebnega ministrstva za zunanjo politiko, čeprav je najmlajši član Senata opravljal nekateré dolžnosti te vrste. On je bil neke vrste državni sekretar, ki je skrbel za zveze s tujimi predstavnicij v Dubrovniku. Kot po vsej Evropi, so tudi Dubrovčani pošiljali v svet samo izredne poslovce samo ob izrednih prilikah, ota-

kot druge države srednjega veka, začeli uvajati stalne predstavnike na tujih vladah. V osemnajstem in nekaj let v devetnajstem stoletju, do padca Dubrovniške republike, so poleg »poklisarjev« ime-

jali tam samo nekaj časa, potem pa so se vračali nazaj v republiko. Šele v sedemnajstem stoletju, mnogo pozneje slanki, ki so jih imenovali »poklisarji«. Na pot sta odšla vedno po dva ali pa tudi trije. Odhajali so na tuje

nekaj vrst rednih diplomatskih predstavnikov v inozemstvu. Najnižji med njimi so bili agenti z mandatno dobo treh let. Opravniki poslov je bil po rangu nekaj višji od agenta. Opolnomočenih ministrov Dubrovnik skoraj n poznal. Senat je zelo »škrtaril« z naslovi. Izjema je bil samo bivši jezuitski opat Aya'a, ki se je dokopal do naslova opolnomočenega ministra na Dunaju 1797. Dubrovnik, ki se je od majhnega ribiškega naselja razvil do priznane državnice, je zelo zgodaj začel uporabljati diplomacijo in jo v stoletjih dopolnjeval in izpopolnjeval. Mesto je bilo na precepu med Zahodom in turškim vzhodom. Republika je bila preslaba, da bi vodila čisto samostojno politiko, zato je od diplomatske spretnosti njenih predstavnikov bilo odvisno marsikaj, da se je tako dolgo obdržala. Brez dvo-ma ni bilo lahko n hati med tema dvema ekstremnima vladavinama in če so imeli pri tem stoletja uspeh, je to dokaz, da je Dubrovniška republika imela sposobne diplomate.

FILM

Film „Plaža“ ali ljudje z maskami

Morda je več kot golo naključje, da so snemali ta film prav v Italiji. Preprosta zgodba je polna dvomljivih namigovanj, drobnih, toda učinkovitih prizorov o »fimi« gospodi, ki je skrbno preslikana z moralo.

Seveda, ne pozabimo, kaj takega je mogoče tam, kjer se še vedno razrašča kapital, kjer ljudje uživajo v škandalih in intrigah in je najvišji njihov cilj: osebna zadovoljnost.

Za kaj gre pravzaprav? Usoda ženske, ki je hotela uiti »registriranemu« življenju, ni več nova. Ob otroku skuša popraviti in pozabiti vse, toda ljudje so zlobni in nezprosnj. Kmalu se v obmorskem mestecu, v katerem je bila žena na počitnicah, razve marsikaj o njenem »drugem« življenju. Vsi jo zapuste, le predsednik občine ji skuša pomagati, ker zaupa vanjo. Toda vse zaman. Njeno ime lahko reši le denar. Ostareli bogataš pelje pod roko obupano gospo. Ljudje se čudijo, se klanjajo in jo pozdravljajo kot prej. Toda najboljši življenjsko resnično je tisto glavno, lahko bi rekli rdeča nit, ki je prepletena skozi ves film: skrahirana, jetična morala odličnih dam, ki so ob morju na počitnicah, prefinjenih gospodov z zlatoobrobljenimi naočniki in psčki, gospodov, ki si žele »spremembe«, če so nervozni in če se jim dozdeva pravi čas za kaj takega. Prvič po dolgem času, da je pod filmskimi reflektorji oživela vsakdanjost: Ljudje z denarjem žive pod krinkami, znajo biti prijatelji in sovražniki.

V filmu »Ne bodo mi verjeli« igraja Susan Hayward in Robert Young.

... in Lina: »Stopnice za služničad.«

HLADNOKRVNI ZDRAVNIK — OPERATER

V Angliji je letel nad bolnišnico avio na reaktivni nogon. Ko je srečal zvočan zid, je pritisk zraka razbil steklene steno v operacijske avorani. Prestrašene bolničarke so se razbežale od operacijske mize, toda zdravnik, ki je za trnutek obstal, jih je s svojim primerom umiril. Lepo je operiral naprej, rešil pacienta, in potem obvezal bolničarke, ki so bile lažje ranjene od razbitih steklenih drobec.

ENA
BREZ BESED

GRADBENO PODJETJE »GRADNJA« ZALEC
sprejme
slikarsko-pleskarsko in vodovodno-inštalaterskega mojstra.
Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe dostavite upravi podjetja do 15. 4. 1957.

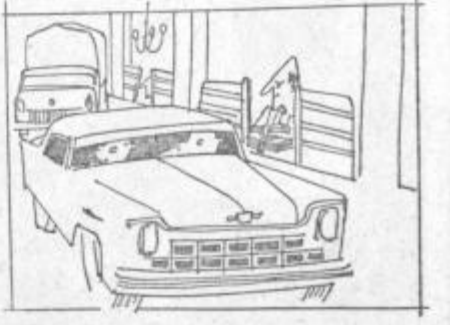
TOVARNA ORGANSKIH BARVIL V CELJU
s p r e j m e
strojersko z eventualnim znanjem stenografije. — Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe s kra-kim, lasno čeno napisanim življenjepisom pošiljate na upravo podjetja Tovarne organskih barvil v Celju, Celje, Cret 117.

BANKA ZA MOTORIZIRANE KLIENTE...

V Čikagu, p avijo, je vse na kolesih. Amerikanci so včasih prisiljeni ust oči muham svojih sodržavljanov. Tako je neka banka povabila pokrito p.s.a.o. skozi katero nemotno teče posla, ob cesar h pa tri kabine, v kateri je nastavlja uradnike. Avtomobilist p paje do kabine, položi na tekoči trak ček, ob pajo p. nra družnik po i sku po le do avtomobilskega otna zahtevna dena. Uradniki s pomočjo tel. vizirne kamere p p očkolin ve o o točnosti

podpisov s faksimilami v centralnem arhivu.

Kot videno je v Ameriki vse mogoče. Lahko greste z avtomobilom v ban-

ko, na t.g. v al oalibe in ocio v ce-kev, ne da bi morali izstopiti.